

Õpilased panid ennast proovile maastikumängul Keeristorm

Päikeselisel aprillikuu varahommikul kogunesid Abja gümnaasiumi õpilased kooli sisehoovi, et veeta vahva päev orienteerudes ja ennast proovile pannes. Päeva jooksul kihas Abja-Paluoja ümbrus lippudega meeskondadest ja laulust. Aset leidis traditsiooniline sõjalis-sportlik maastikumäng Keeristorm. August Kitzbergi nim gümnaasium, Halliste ja Paistu kool olid samuti võistkonnad kokku pannud ja tulnud Abja ümbrusega tutvuma.

Hommik oli küll karge, aga tellitud päike paitas põski. Rõõmsameelsed õpilased olid maskeerunud nii teletupsudeks kui metsavendadeks - kõik klassid leidsid ühise detaili, mis neid meeskonnana kirjeldas. Direktori ja huvijuhi näpunäidete saatel asusid õpilased rajale, kus erinevaid kontrollpunkte läbides sai ennast õpetlikke ülesanded lahendades proovile panna. Maastikumängu eestvedaja Abja gümnaasiumi huvijuht Annika Leighton leiab, et sellised ettevõtmised on väga olulised. Need annavad võimaluse noortele õpetada, kuidas ühise eesmärgi nimel tasub koos pingutada. „Sumpasin minagi kunagi klassikaaslastega üle põldude ja võidujanu oli suur,“ kirjeldab ta kustumatuid mälestusi kooliajast. Nüüd saab ta sama kogemust praegustele õpilastele pakkuda.

Maastikumängu õnnestumisse on alati panustanud ja panustasid ka nüüd mitmed koostööpartnerid ja kogukonnaliikmed. Kontrollpunktidega olid väljas politsei, pääste ja meditsiin. Samuti Kaitseväe Noored Kotkad ja Kodutütred. Kogukonnast liitusid lasteaid, noortekeskus, raama-

Abja gümnaasiumi 5. klass kuulab päästepunkti juhiseid.

FOTO: KEIJO KOORT

tukogu, kultuurimaja, kooli hoolekogu, vabatahtlikud lapsevanemad ning ka kooli personal, kes aitasid päeva õpetlike ülesannetega täita.

Üks lustakas tohuvapohu

Politseipunktis ootas osalejaid lausa kolm ülesannet. Samal ajal kui esimesed tegid peenemat näputööd jalgratta õhkkummi sõlmest lahutiharutamise ja täispumpamisega, nuputasid teised seaduste lühendeid ja kolmandad praktiseerisid turvavarustuse kasutamist kiiruse peale. Kokku moodustas see lustaka tohuvapohu, kus silmadele kukkuv kiiver ja kuulivesti selgapanek valmistasid parajat väljakutset. Kõik see kandis endas tegelikult Viljandimaa abipolitseinike rühmajahi Vaido Vaheri sõnul üllast eesmärki: „Meie jääme ükskord vanaks ja lähme töölt ära,

aga järelkasvu on vaja“. Tema meelest on õpilasel selles kontrollpunktis hea võimalus mõtiskleda, kas korralvutitöö võiks talle tulevikus sobida, sest hakkama tuleb saada igasuguste olukordadega.

Päästeamet oli oma punktis lahti rullinud pika vooliku, et õpetada noori rohkem üksteisega arvestama. Õpilastel tuli koos pingutada, et takistusrada edukalt lõpetada. „Üks õpilane sai siin küll veidi viga, aga lappisime põlved kinni ja ikka juhtub,“ lohus Ove Janter. Tema sõnul osaletakse maastikumängul juba aastaid, sest lastele on tore väljakutseid esitada. Eriti kiitis ta 1. klassi õpilasi, sest nemad läbisid raja rahulikult ega rabistanud nii palju kui suuremad.

Meditsiinipunktist kostus murettekitavat olukorrajeldust: „hingab, aga teadvuse ta“, „liiklusõnnetus“ ja

„peatrauma“. Seal harutasid õpilased vigastatu seisundi hindamist, et osata vajadusel abi kutsuda. Kõik Keeristormil osalejad said juhised, kuidas käituda, kui keegi on saanud viga või sattunud õnnetusse. Seda ikka selleks, et noortel oleks julgus vajadusel helistada hädaabinumbrile.

Katsumused teevad tugevamaks

Kõige ägedam oli noorte meelest aga hoopis raamatukogu- ja kultuurimajapunkti ühendav tee, kus oleks saanud hea õnne korral ka väikese supluse teha. „Sumpasime sealt üle, osa tõmbas püksisääred üles ega lasknud end heidutada külmast veest,“ sõnasid pikast rännakust väsinud aga rõõmsameelsed 10. klassi õpilased. Ka Halliste vaprad noored pakatasid positiivsusest ja olid lõbusad ega lasknud ennast märgadest jalga-

dest häirida. Olgem ausad, tegemist oli ju siiski sõjalis-sportliku mänguga ja katsumused teevadki ainult tugevamaks.

Traditsiooniline sõjalis-sportlik maastikumäng Keeristorm toimus sel aastal 56. korda. Nooremad õpilased läbisid 5 km pikkuse raja, kus lahendamist ootasid erinevad elulised ülesanded. 5.-12. klasside õpilased matkasid 12 km pikkusel rajal ja võtsid mõotu mitmest nutikust ja meeskonnatööskest arendavast väljakutsest. Alklasside arvestuses võitis Paistu kooli võistkond, 5.-8. klasside arvestuses 7. klassi metsavennad ja 9.-12. klasside arvestuses 9. klassi maffia.

Maastikumängu korraldab Abja gümnaasium ja selles osalevad kõik õpilased ja külalised võistkonnad naaberkoolidest.

LAINE LINDVEST

Abja gümnaasiumi direktor

LK 3

Kandideeri Mulgi valla kauni kodu tiitlile

LK 4

Mulgimaa on Eesti toidupiirkond 2023

LK 7

Urissaare kantri toob kantrisõbrad Mulgi valda

LK 10

Gedly Tugi – noor olümpialootus Mulgi vallast

1. juulist vähenevad lasterikaste perede toetused

Sotsiaalministeerium saatis kooskõlastusringile eelnõu, millega plaanitakse vähendada lasterikka pere toetusi 200 euro võrra ning lõpetada lasterikka pere toetusest sujuv väljumine. Elatisabi suureneks seniselt 100 eurolt 200 euroni.

Eelnõuga plaanitakse alates 1. juulist 2023 tunnistada kehtetuks lasterikka pere toetuse maksimise sujuva lõppemise regulatsioon, mis näeb ette lasterikka pere toetuse maksimist kuni pere noorima lapse 19-aastaseks saamiseni.

Kuna muudetud seadus on jõudnud kehtida vaid mõned kuud, puudutab see muudatus väheseid peresid. Peredele, kellele juba aasta algusest makstakse lasterikka pere toetust 2/3 ulatuses, sätestatakse sel juhul muudatusega kohanemiseks 6-kuuline üleminekupeerioid, st neile jätkatakse lasterikka pere toetuse maksimist kuni 2023. aasta lõpuni. Peredele, kellele oleks lasterikka pere toetuse jätkamise õigus tekkinud alates 1. juulist 2023, toetuse maksimist ei jätkata.

Teisalt näeb seaduse eelnõu ette, et alates 1. jaanuarist 2024 oleks lasterikka pere toetuse suurus 3-6 lapse puhul 450 eurot kuus ning 7 ja enama lapse puhul 650 eurot kuus. Samuti tõuseks 1. jaanuarist 2024 elatisabi seniselt 100 eurolt 200 euroni kuus.

VALLAVANEMA VEERG

2019. aasta oktoobrikuus kirjutas ajaleht Sakala järgmist: „Eesti ja Läti piiriäärsete omavalitsuste juhid leiavad, et ühest riigist teise minevad teed tuleks korda teha ning katta asfaldiga, et vältida nende piirkondade edasist ääremaastumist - neljapäeval Abja-Paluojaal kohtunud valdade juhid saavad mõlema riigi juhile selle kohta memorandumi. Deklaratsiooni allkirjastasid Mulgi, Valga, Valka, Ruhja, Mazsalaca ja Naukšeni omavalitsuse juhid.“

Mul on väga hea meel, et tänaseks on see meie algatus jõudnud reaalse tulemuseni ning ühendusteed Lätiga saavad Eesti poolelt Mulgi valla osas olema tolmuwab. 2021. aastal renoveeriti 2,5 km riigipiirini Penuja suunalt ja käesoleval aastal 12,5 km Laatre suunalt. Kogu investeering Transpordiameti poolt on rohkem kui 1,7 miljonit eurot.

Selleks, et antud teelõigud tööplaanidesse jõuaksid, korraldati rahvusvahelisi töögrupi kohtumisi mõlema riigi pealinnades ja jooksvalt veebi vahendusel. Lisaks osalemised Eesti Vabariigi ja Läti Vabariigi piiriülese koostöö töhustamise valitsuskomisjonis. Kahjuks ei ole headel naabritel Lätis teede ehitus nii tempokalt kulgenud. Viimasel kohtumisel aga tõdeti, et endiselt on oluline pingutada. Sealsed omavalitsused toovad ametkondadele välja, et Eesti pool „võrrandist“ on lahendust leidmas. Kasutasime Eesti-Läti programmi avanenud võimaluste aknad kenasti ära. Meie koduvallas on aga hulgaliselt riigiteid, mis samuti ootavad mustkatte alla viimist. Ka nende puhul aktiivne töö jätkub. Kahetsusväärset on valitsus sel aastal ja lähitulevikus teedesse minevaid investeeringuid hoopis oluliselt vähendanud. Seda suunda tuleb muuta. Teed on igapäeva elu korraldamisel väga tähtsal kohal, eriti hajaasustuses.

Kevadised toimetused on täies hoos ja algav sünnimuste rohke periood toob meile nii mõndagi põnevat. Mulgimaa valiti 2023. aasta Eestimaa toidupirikonaks.

Tiitliga kaasneb mitmekesine programm üle Mulgimaa. Avasündmus toimub juba 20. mail kell 11.00 Mulgimaa pealinnas, Abja-Paluojaal, kus ootab ees suur pargipidu heade maitsete ja muusikaga. Mõnusat maitserännakut!

IMRE JUGOMÄE

REPLIK

Ärme enam tee ära!

2008. aastal toimus esimene „Teeme ära“ talgupäev, kus 50 000 vabatahtlikku üle Eesti korjasid kokku ligi 10 000 tonni prügi. Igati tänuväärne ettevõtmine tänu millele sai kodumaa pind palju puhtamaks. Kümme aastat hiljem toimus Eesti eeskujul „Let's Do It! World“ rahvusvaheline koristusaktioon.

Mulgi vallas korraldatakse ikka ja jälle igal aastal koriustustalguid, kus eestvedajateks koolid, külamaad ja niisama aktivistid. Aitäh teile, sest nii saavad meie valla teeäred, metsalused ja pargid puhtamaks.

Aga millal jõuame me nii kaugele, et me ei peaks korraldama iga-aastaselt suuri prügikoristuskaupaniaid? Kas poleks tore, kui „Teeme ära“ talgud muudaksid lähiajal oma tunnuslauset „Ärme enam tee ära“ sest pole mida koristada ?!

Miks on osade inimeste jaoks tavapärane visata oma kohvitops või joogipudel auto aknast välja, jätta prüguhunnik telgiplatsile maha ja viia (ohtlik) prügi salaja metsa alla? Ka ettevõtted pole siinkohal puhta südametunnistusega, aeg-ajal viivad nemadki üleliigset prügi kuhugi metsatukka või põletavad oma katlas loodust kahjustavaid jäätmeid. Miks me nii teeme? Eks kõik algab kodusest kasvatuses ja eeskujust- järelikult osadel on see puudulik.

Ütleme selle häbenemata välja, kes viskab oma prügi selleks mitte ette nähtud kohta ja lõhub avalikus ruumis- on JOBU.

MULGI SÕNA TOIMETUS

Volikogu liige ehk rahvasaadik

Selles loos tahaksin selgitada rahvasaadiku tiitlit. See on inimene, kes sai mandaadi rahva käest ja esindab oma valijaid volikogus.

Saadiku ülesanded on laiad. Kõige tähtsamaks osaks pean ausust - olla aus enda ja rahva ees. Täita oma lubadusi, tegeleda teie probleemide ja ettepanekutega, teha kõik, mis vähegi võimaldab meie valla arengut ja kodanike heaolu parandamist. Hoolitseda kauni looduse ja ümbritseva keskkonna eest. Olles ise volikogus opositsioonis sõltumatu

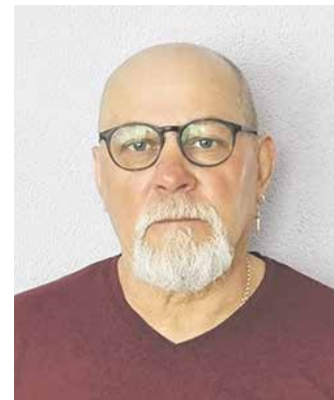
saadikuna ning keskkonna- ja heakorralduskomisjonis, pööran suurt tähelepanu keskkonnateemale, mis mind väga huvitab. Opositsioonis olles on töö raskendatud, sest peab läbi murdma koalitsioonist, mis vahel ka õnnestub ning midagi olen ka saavutanud.

Siin väike aruanne minu 1,5-aastasest tööst. Näiteks päästsin August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi pargi, kus kaks aastat lõhuti murupinnast eesmärgiga teha sõidutee nii väikestele kui suurtele autodele. See teema on

nüüd lukus ja hoian sel silma peal. Ära koristatud sai mitmed ebaseaduslikud prügikohad, kaasa arvatud Sokaorus. Korda sai tehtud -Linnaveski tee ning hulga tööd ka Nuia kalmistul, mis veel jätkub. Tegelen ka Lõuna tänava ringristmikuga, mida tõenäoliselt hakatakse ümber tegema.

Sellega tahan ma öelda, et rahvasaadik peab oma tööd tegema neljaks aastaks määratud ajaga, aga mitte näitama oma töökust viimasel kuul enne uusi valimisi jagades kommi või lükates Konsumi ees

toidukärsid. Oma valijatele võin otse silma vaadata ja mitte häbeneda.

VOLDEEMAR GISKE
sõltumatu volikogu liige

Generaatorid kriisivalmisoleku suurendamiseks

Eelmisel aastal alustas Päästamet projektiga „Kohalike omavalitsuste kriisivalmisoleku suurendamine“.

Mulgi vallale riigieelarvest eraldatud rahaga hangiti kaks elektri-generaatorit, millega on võimalik kriisiolukorras tagada elamiseks vajalik veevarustus valla suuremates asulates, mis on ühendatud ühisveevärgiga ja vajadusel käivitada ka puhastusseadmed. Võimalik on tagada elektivarustus koolides või lasteaedades

ja maakütte toimimine sotsiaalajas.

Meenutades möödunud talve lumetormi Saaremaal, siis on generaatorite kohalolek ja valmidus Mulgi vallas igati õigustatud.

Inimesed, kes generaatoritega opereerivad on läbinud koolituse ning vajadusel valmis nendega töötama ja valla rahvast vastavates olukordades abistama.

INDREK LEPIK
Mulgi valla
majandusspetsialist

Mulgi valla tuuleparkide eriplaneeringu tegevuste ajakava 2023 aastal

Etapp	Kirjeldus	Aeg
Esmane kaardi-analüüs	Kaardianalüüs – kaardistatakse eriplaneeringu aladele jäävad piirangud ja kitsendused, sh selgitatakse välja teadaolevad välistavad kitsendused.	Aprill 2023
EP LS ja KSH programmi eelnõu koostamine	Eriplaneeringu LS ja KSH programmi koostamine.	Aprill 2023
EP LS ja KSH programmi avalikustamine	Kohalike omavalitsuste EP koostamise korraldaja korraldab kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu LS ja KSH programmi avaliku väljapaneku.	Mai 2023
	Samaaegselt küsitakse ka asjaomaste asutuste seisukohti.	
EP LS ja KSH programmi avalikustamine	Tutvustav avalik arutelu.	Mai 2023
EP LS ja KSH programmi avalik arutelu	Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu 45 päeva jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist.	Juuli 2023
EP LS ja KSH programmi täiendamine, ettepanekutele vastamine	Avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste alusel tehakse kohalike omavalitsuste EP LS ja KSH programmis vajalikud muudatused, ettepanekute ja nende arvestamise ülevaate koostamine.	August 2023
EP ja KSH asukoha eelvaliku etapi aruande koostamine	EP seletuskirja ja KSH asukoha eelvaliku etapi aruande koostamine.	August 2023-detsember 2023
		Välitööd algavad kevad 2023

Kõik, kes on huvitatud tuuleparkide planeeringu käigus edastatavast infost oma meilile – palun edastage soov tuulepark@mulgivald.ee

Talgukevad teeb keldrid ja saunad korda

Tänavusel talgukevadeld teeme keldrid korda, saunad korda ja koolide ümb-ruse elurikkaks

Teeme Ära egiidi all algab ühine talgukevad, mis kulmineerub traditsiooniliselt maikuu esimesel laupäeval, 6. mail üle-eestilise Teeme Ära talgupäevaga. Koostöös päästeametiga pööratakse tänavu tähelepanu keldrite korrastamisele, et vähendada hoonete tuleohtu ning luua võimalused keldrite kasutamiseks hädaolukorras esmase varjumispaigana. Noorte laulu- ja tantsupeo aastal jätkuvad igapäev looduskaitsesega seotud talgutööd, muuhulgas on kavas muuta koolide ümbrus elurikkaks. Sauna-aasta raames kõlab üleskutse: teeme kõik Eesti saunad korda! Talguid saab kirja panna ja endale sobiva talgu leida talguveebis www.teemeara.ee.

Teeme Ära talgupäeva uus eestvedaja Henrik Raave ütles, et tänavune talgupäev on mitmes mõttes eriline. „Maailm muutub meie ümber tohutu kiirusega, pannes proovile inimeste ning kogukondade võimekuse kõigi nende muutustega toime tulla. Üks on aga kindel – Teeme Ära talgupäev toimub iga ilmaga ning paneb rõhku kõige pakilisemate tööde ühisele äratemisele,“

rääkis Raave. „Üheks vajalikuks talgutööks on tänavu keldrite korrastamine ja seadmine varjumiskoh-tadeks. Sarnaselt keldrite tuleohutusele on plaanis ka saunade korrastamine koos sealse tule- ja veeohutuse ülevaatamisega“

Päästeameti andmetel sai eelmisel aastal tuleõnnetus 20 korral alguse hoone keldrist. See on üks põhjus, miks sel kevadel kutsutakse koostöös päästeametiga inimesi Teeme Ära talgupäeva raames keldreid korrastama. Päästeameti ennetustöö osakonna juhataja Janika Usin märkis, et tuleohutuse ja keldrite ligipääsetavusega seotud tööd on vaid üks osa talgu-toimetustest.

„Maailmas valitsevat ärevat olukorda arvestades on ka meil Eestis vaja valmistuda võimalikuks hädaolukorraks. Seepärast soovime talgupäeva käigus korrastada keldreid nii, et majaanikud saaksid neid vajadusel kasutada esmase varjumispaigana, kus on võimalik mõnda aega viibida,“ lausus Usin. Keldrisse saab rajada ka eluks vajalike esmaste varude hoiukoha nii oma perele kui ka võimalusel kogu maja rahvale.

Teeme Ära talgupäeva meeskond on keldrite korrastamisega seotud talgutööde hõlbustamiseks loonud võimaluse korterma-

jade talgujuhtidele taotleda ka väikest tuge ehituspoe kinkekaardi näol. Täpsem info selle kohta on leitav talguveebis www.teemeara.ee.

XIII noorte laulu- ja tantsupeo „Püha on maa“ juht-mõttest lähtuvalt tehakse tänavu elurikkuse talguid koolide ümbruses. Selle tarvis on talguid plaanivatele koolidele mõeldud ka seemnepakk Eesti niidutaimede lapikesse rajamiseks kooliümbrusse.

Sauna-aasta 2023 talgu-üleskutse aga kõlab: teeme kõik Eesti saunad korda! Saunade korrastamise, nende tuleohutuse ja ka saunaümbruse veeohutuse parandamiseks plaanivatele talgutele hoo sisse lük-kamiseks on saunatalgute korraldajatel võimalik taotleda ehituspoe kinkekaarti. Lähem info talguveebis www.teemeara.ee.

Nii nagu eelmistel aastatel, saab nüüdki Teeme Ära talgupäeval igapäev talguid eest vedada ja teisi kaasa kutsuda, et aidata oma kodukandi elu edendada

ning ühiselt ära teha kõige pakilisemad tööd.

Mulgi vallas toimuvad talgupäevad mitmes kohas.

5. mail alates kell 12 koristavad Karksi-Nuias August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi õpilased ja õpetajad, kõik soovijad võivad nendega liituda.

5. mail kell 10 MTÜ Pensionäride Ühenduse talgupäev. Talgub toimuvad aadressil Kalda 6b.

6. mail kell 10 algavad talgud Tuhalaane külamaja ja Karksi külamaja juures. Korrastatakse külamajade ümbrust ning tööde lõpetuseks pakutakse kosutatavat talgusuppi.

Samal päeval oodatakse talgulisi ka Kiini talu puhkekülla, Koskilla koolimaja juurde, Ilumetsa tallu ja Isanda tallu Mäekülas.

Oma talgud korraldas aprillis ka Sudiste küla.

Kui sa ei saa osaleda talgupäeval, siis võta näiteks jalutuskäigule kotike kaasa ja korja tee ääres vedelev prügi kokku.

SAAME TUTTAVAKS

Mulgi valla lastekaitse spetsialist Margus Talimaa

Olen lõpetanud politseikooli ja töötanud 31 aastat politseis. Poolteist aastat tagasi suundusin väljateenitud politseipensionile, kuid pärast mõningast puhkust otsustasin end hoopis teises ametis proovile panna. Nii sattusin lastekaitse spetsialisti ametikohale ja loodan, et minu politseitöö teadmised ja kogemused võivad osaliselt ka uues ametis

kasuks tulla, kuna olen tegelema väga erineva sotsiaalse taustaga inimestega just kriisilukordades.

Omandatud juriidiline kõrgharidus aitab kasutada seadusandlust laste heaolu ja turvalisuse kaitsmisel.

Loodan kiiresti töösse sisse elada, et kogukonna lastele turvalisem tulevik tagada.

Oodatakse kandidaate Mulgi valla kauni kodu konkursile

Heavallakodanik, kui märkad heakorrastatud kinnistuid, anna sellest teada 30. juuniks aadressil mulgi@mulgivald.ee

Kandidaadi kohta peavad olema esitatud järgmised andmed:

- 1) kinnistu nimi ja aadress;
- 2) kinnistuomaniku või esindaja nimi ja kontaktandmed;
- 3) ettepaneku lühipõhjendus;
- 4) esitaja nimi ja kontaktandmed;
- 5) kinnistu omaniku nõusolek.

Heakorrastatud objektid selgitatakse välja järgmistes kategooriates:

1. elamud (eramajad, rida- ja korterelamud tihe- ja hajaasustusalal, talumajapidamised);
 2. äri- ja tootmishooned.
- Hindamise aluseks on Mulgi valla heakorrakurssi Kaunis kodu läbiviimise kord, mille leiad Riigiteatajast. Ettepanekuid võivad esitada kõik isikud.

Nomindendid kuulutatakse välja Mulgi valla pidulikul aastapäeva vastuvõtul Abja kultuurimajas 24. veebruaril 2024.

Lisainfo: keskkonna- ja heakorramisjoni esimees Raul Song tel. 5246160, <https://mulgivald.ee/kaunis-kodu>

Lähiaja valikud määravad valla tuleviku

Usun, et enamik vallakodanikke omab ülevaadet uue Mulgi valla arengukava 2024 – 2030 väljatöötamise alustamisest. Arengukava on valla seisukohalt olulise tähendusega ning selle ambitsioonikus ja kvaliteet näitavad selgelt, kas oleme suundumas arenguteele või tammume edasi mudaliigas.

Ei saa salata, et arengukava väljatöötamine algas konarlikult – nii mõnelgi juhul on olnud kuulda nurinat lühikeste tähtaegade ja halva ajastuse osas. Kevad-suvised tegevused nõuavad inimestelt palju energiat ning sügavale mõttetööle aja leidmine on keeruline. Vaatamata tormakale algusele, on hea tahtmise juures võimalik teemarühmade teise etapi tööde osas oluliselt enam süvitsi minna ja seetõttu ka paremaid tulemusi saavutada.

Milles seisnes mure? Opositsiooniesindajad toonitasid juba sügisel, et hange tuleb vana aasta sees välja kuulutada ja ainult sellel juhul on võimalik saada vallale arengukava väljatöötamiseks sobiv ajaraamistik. Vastasel

juhul on nõustajatel/konsultantidel ja vallaesindajatel keeruline leida osapooltele sobivaid ühiseid aegu.

Nagu Mulgi vallas ikka, ei maksa volikogus opositsiooni arvamused midagi, rääkimata opositsiooni esindajate kaasamisest mõnda volikoguvälisesse töörühma või mõne teema ettevalmistusprotsessi. Veel hullem, volikogu liikmed jäeti piltlikult öeldes ka infosulgu – arengukava teemaline küsitlus oli vallavalitsuse poolt elanikele välja kuulutatud, samas ei olnud arengukava väljatöötamise protsessi, põhimõtteid, ajaraamistiku ja muid olulisi kriteeriumeid volikogus kordagi käsitletud. Tehtud ei ole seda tänaseni.

Kuna olime infosulus, võtsin 28. märtsil toimunud Mulgi Vallavolikogu istungil kriitiliselt sõna arengukava teemal. Paraku ka siis ei toimunud mingit arutelu ja volikogu esimehelt tulid vaid mõned üldist laadi kommentaarid. Ei midagi sisulist. Saime teada, et moodustatakse 7 töörühma ja see oli ka kõik. Soovisin teada, kes on see „jumal“ kes määrab töörühmadele tegevuseesmärgid, juhi ja

rühmade koosseisu? Paraku ka sellele vastust ei tulnud.

Ja siis hakkas järsku juhtuma. 30. märtsil said seitsme teemarühma soovituslikud juhid ja liikmed kirja, et just nemad on planeeritud teemarühma koosseisu ja neil tuleb anda tagasisidet 03. aprilliks, kui nad ei saa teemarühma töös osaleda. Teemarühmade koosseis kinnitati 04. aprillil ja tegevusjuhiseid said rühmajuhid 05. aprillil. Teemarühma töö tulem pidi olema valmis ja esitatud 13. aprilliks ja esimene ühine seminar oli kavandatud 17. aprilliks.

Toon näite enda teemarühmaga seonduvalt. Mulle tehti ettepanek juhtida ettevõtluse ja turismi teemarühma. Nähes juhtrühma poolt pakutud koosseisu, sai koheselt selgeks, et kaasamata on paljud inimesed, kellel on nimetatud valdkonnas heal tasemel kompetentsid. Nendega tuli kohe alustada läbirääkimisi. Samuti tuli leida asendajad neile, kes ei saanud töös osaleda. Vaatamata tormakatele tähtaegadele õnnestus teemarühma koosseisu saada mitmeid tugevaid tegijaid. Samas jäid nii mõnedki eksperdid, kes omasid selget tahet

töösse panustada, esimesest etapist kõrvale kuna neil oli võimatu oma ajakava muuta. Loodan, et saame töö teises etapis inimeste ringi veelgi laiendada ja pikem ajagraafik võimaldab teises etapis mõlemat valdkonda süvitsi käsitleda. Kuigi esimese etapi ajaraam oli napp, olen väga rahul rühmaliikmete pühendumusega. Minupoolse tunnustuse on igati ära teeninud Viljar Veidenberg, Olavi Israel, Priit Põllumäe, Elmo Puidet, Meelis Rull, Lauri Vaiksaar, Aivar Moks, Almar Kalam, Dmitri Orav, Uno Suurmets, Kaupo Välba, Maarja Lenk, Piret Leskova, Esta Jaaksoo ja Kert Vallas.

Miks sellest kõigest kirjutada? Ikka selleks, et rõhutada – heade tulemuste saavutamise eeldab planeerimist, kaasamist, head tegevusplaani ja realistlikku ajakava. Loodan, et edaspidi toimuvad asjad paremini ja läbimõeldumalt. On aeg mõista, et vallas on väga palju erinevate kompetentsidega inimesi, kes on igati valmis kodukoha arengule ja inimeste paremale elujärje kujunemisele kaasa aitama. Seda ressursi ei tohi kasutamata jätta.

Koalitsioonil on viimane aeg lõpetada autoritaarse juhtimismudeli viljelemine. Selle asemel, et liikuda kaasava juhtimismudeli suunas, püütakse vinti veelgi peale keerata. Selle tõestuseks on 28. märtsi volikogu istungil toimunu. Nimelt otsustati delegerida kõik kinnisasja avalikes huvides omandamise seaduses kohaliku omavalitsuse üksuse pädevusse antud ülesanded Mulgi Vallavalitsusele. Soovist volikogu liikmeid vallavalitsuse kummitempli rolli panna, võib tuua veel teisigi näiteid. Aga sellest edaspidi.

Kas koalitsiooni juhtivtegelased siis tõesti ei mõista, et selline tegevus õnnestab valla arengut, mainet ja inimeste rahulolu? Et kaasamise puudulikkusega seonduv ei jääks pelgalt minupoolseks kriitikaks, toon näite eelmisest aastast, kui Mulgi Sõna septembrinumbris käsitlesin rändnäituse "Kodukoha kompass" Karksi-Nuias küsitluse tulemusi. Kõige kriitilisema hinnangu inimestelt sai valdkond „Vastutus ja osalus – kas mul on võimalik osaleda kodukohta puudutavate otsuste tegemisel ja aidata kaasa olude parandamisele?“ See

valdkond sai konkurentsi-tult madalaima keskmise hinde – 1,33 (hinnati kõiki teemasid skaalal 1–7, kus 1 tähendas, et on rohkelt arenguruumi ja 7, et on pisut arenguruumi).

Kokkuvõtvalt. Kui me ei liigu valla juhtimisel ja arengukava väljatöötamisel kaasamisega uuele tasemele, on meil oht jääda tegutsema mudaliiga tasemele ning jõuliselt ja sihipäraselt valla arengust võime ainult unistada.

Loodan, et valime üheskoos parima tee.

FOTO: JAAN PÄÄSUKU

MATI ILISSON
Mulgi Vallavolikogu liige
VL Meie Mulgimaa

Mulgimaa valiti 2023. aasta Eestimaa toidupiirkonnaks

„Mulgimaa eristub oma tugevate traditsioonide ja omanimeliste toitude poolest – kes meist ei teaks mulgiputru või ei oleks vähemalt korra elus söönud mulgikapsaid,“ rääkis toidupiirkonna hindamiskomisjoni esimees, Maaeluministeriumi ase-kantsler Madis Pärtel.

Maaeluministeriumi annab kaheksandat korda välja Eesti toidupiirkonna tiitli ja aastal 2023 on selleks Mulgimaa. Mulgimaa on täis uusi ja vanu traditsioone ning ajalugu kandub edasi ka toidulaul, seetõttu on aasta tunnustuseks „Mulgi süük – uus ja vana ütenkuun.“

Eesti toidupiirkonna tiitel on hea järg soome-ugri aastale ja Mulgi pudru

UNESCOsse pürgimisele ning toob mulgi (pärand) toidu veelgi rohkem esile. Piirkonnal on mida pakkuda ja projektijuhi Leana Liivsoni sõnul on siinkandis toidulaulu palju põnevat, hoitakse au sees vanu traditsioonilisi toite ning põimitakse sisse uusi ja põnevaid maitseid.

Aasta jooksul on plaanis mitmekesine programm, kuhu on kaasatud mitmed olemasolevad Mulgimaa sündmused ning uued projektid. Eesmärgiks on jagada Mulgimaa toidu eripära kõikide kohalike ja külastajatega. Mulgimaa kolme omavalitsuse koostööna ootab ees põnev maitserännak.

Aasta toidupiirkonna tiitlit on varem kandnud ja oma kandi maitseid külastajatega jaganud Hiiumaa,

Peipsimaa, Pärnumaa, Vanaja-Võromaa, Haapsalu ja Läänemaa, Põhja-Eesti ja Järvamaa. Juba aprilli lõpus saab aga Järvamaa maitsete aasta läbi ning 1,5 meetri pikkune ürituse sümboliks olev kahvel antakse üle avasündmusel.

Avasündmus toimub 20. mail kell 11 Mulgimaa pealinna Abja-Paluojaal, kus ootab ees suur parigipidu heade maitsete ja muusikaga. Oodatud on Mulgimaa toidu ettevõtteid, tootlustajaid ja kogukonna liikmeid. Võimalus pakkuda koduseid küpsetisi ja käsitöö tooteid, tutvustada oma kokakunsti ning näputööd või viia läbi töötuba selle valmistamiseks. Kohamaksu ei ole (kuid võid oma tooteid müüa). Lisainfo ja koha registreerimine Lauri Sepp,

telefonil 5698 3846; email abjakultuurimaja@gmail.com. Eelistatud on kõik kohalikud tooted ja maitset. Tule pea pere või sõpruskonnaga piknik pargis.

Külas on ka toidupiirkond 2022 Järvamaa esindus ning maitset.

2023. aasta toidupiirkonna projekti viib ellu MTÜ Mulgimaa Arenduskoda koostöös MTÜ-ga Mulgi Kultuuri Instituut.

Toidupiirkonna valimist korraldab Maaeluministerium.

Mulgimaa toidu tooteid võib leida kohalikest poodidest.

FOTO: MULGIMAA KULTUURI INSTITUUT

KOMM Agentuur arendab käsitöötoodangu ja seotud ettevõtluse tutvustust Mulgi vallas

Märtsis alustas Mulgimaa Arenduskoda koostöös KOMM Agentuuriga tutvustamaks käsitöö toodangut ja seotud ettevõtlust Mulgi vallas. Kommunikatsiooniprojekti eesmärgiks on laiendada Mulgi valla loomemajanduse, sh käsitöö- ning turismisektori ettevõtete nähtavust Eesti meedias ja sotsiaalmeedias.

Projekti käigus tutvustatakse valla kohalike mahetootmise, tootlustuse ja majutusettevõtete ning käsitöö- ja kunstikodasid olulise osana Mulgimaa ajaloolis-kultuurilisest pärandipiirkonnast.

Tänaseks on projekt hoo sisse saanud ning tehtud sotsiaalmeediapostitusi võib uudistama minna Mulgi valla Facebooki ja Instagrami lehele.

Mõtted KOMM Agentuuri tiimilt

Kui saime Mulgimaa Arenduskodalt kätte head uudised, et just meid on valitud projektpartneriks, olime üpriski elevil. Kuna ise paikneme Tallinnas, on tegemist meile eriti huvitava projektiga, sest luues postitusi ja meediasisu, õpime tohutult Mulgi valla ja selle kultuuri kohta. Järgmise tööalase ettevõtmisena on meil kavas Mulgi valda külla sõita ning osavaid käsitöölisi ja nende tegemisi oma silmaga näha ning ka kaamerasse püüda. Loodame, et projekti käigus valmiv sisu meeldib nii kohalikele kui ka kaugema kandi rahvale, et kõik saaksid kogeda

Mulgi valla käsitöö imesid ning saaksid tutvavaks kunsti taga olevaid kuldsete kätega meistritega.

Mõtted Mulgi vallalt

Erinevad koostööd on põnevad ning kui selle tulemusena saavad Mulgi valla käsitöö ja käsitööga seotud inimesed veel rohkem tähelepanu, siis oleme alati selliste projektide poolt.

Suhtleme tihedalt KOMM agentuuriga ning anname neile sisendeid,

vahetame ideid, sest nagu eelnevalt mainitud, siis on nemad Tallinnas ja meie siin, kokku tuleb sellest koostööst hulk põnevat materjali, mille käigus õpime ka meie siin Mulgi vallas omakandi inimesi paremini tundma.

Aprillis kohtusime KOMM agetuuriga Mulgi vallas ja külastasime erinevaid asutusi ja inimesi, et koguda materjali tulevaste postituste jaoks.

Loodame, et Getriinil ja Reginal KOMM agetuurist oli tore Mulgi valla ringreis ning kohtume nendega (tööväliselt) veel, et nad saaksid nautida valla ilu ka puhkuse ajal.

Suur tänu Mulgimaa Arenduskodale ja LEADER Eestile tänu kel-

le saame projekti ellu viia ja selle kandi uhkele uuele ja traditsioonilisele käsitööle veel rohkem tähelepanu tuua.

Kui ka lehe lugejatel on tuttavaid käsitöölisi, kunstnikke või meistreid, siis andke meile sellest teada, hea meelega kajastame ja tutvustame oma valla põnevaid inimesi.

Projekt „Käsitöö toodangu ja seotud ettevõtluse tutvustus Mulgi vallas“ on rahastatud Eesti Maaelu Arengukava LEADERi meetmetest.

Põnevat käsitööd võib leida Mulgi vallas toimuvatelt laadadelt.

FOTO: KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUS

Makrameekursus Tuhalaanes ei jää viimaseks

Uhked makrameetoolid valmimas.

FOTO: ENN SARV

25. märtsil said Tuhalaane külamajas kokku kümme naist, et teha valmis makrameetehnikas ripptool. Materjal oli juhendaja Merike Sooviku poolt ning töö võis alata. Pärast võis tooli ka endale jätta ning kodus üles panna. Korraldame kindlasti ka tulevikus taolisi kursusi.

Külamaja kuuri vabasse otsa on kavas rajada puudutökoda, siis saavad soovijad endale tulevikus ka midagi kasulikku puudust valmistada. Töötubadeni.

ENN SARV

Muri, Morna, Suuga ja Tuhalaane külade piirkonna külavanem

21. mail kell 15.00
Mõisaküla suveaias

MEMME-TAADI SUVEPIDU

"Olgu metsa taga meri ja sauna taga tiik"

Peol osalevad tantsijad,
laujad ja pillimehed
üle Viljandimaa

TASUTAI

MULGI VALD

Uue-Kariste klubi 60+ järjekordne koosviibimine oli naljalainel

Klubi aprillikuine koosviibimine toimus 18. aprillil ning kuna aprill on naljakuu, palus juhatus klubist osavõtjatel rääkida anekdoote ja muid naljakaid lugusid.

Kavalamad osavõtjad olid võtnud kaasa mõned raamatud ja lugesid naljakaid lugusid sealt. Huvitavaid lugusid Leelo Tungla raamatust „Juku uued naljad“ lugesid Eda Niin ja Eha Lihtne. Leili Tšernõšova esitas luuletusi Jüri Tamtiku luulekogust „Värssidesse väänatud anekdoodid.“

Traditsiooniliselt õnnitleti aprillikuu sünnipäevalapsi. Lembi Tani tähistas 80. ja Heiki Alp 75. juubelit. Mõlemale juubilarile, kes on ka klubis tegutseva-

Piitidel juubilaride Lembi Tani ja Heiki Alpi õnnitlused.

FOTOD: AIMUR TALU

te ringide juhendajad, anti üle Eesti Rahvakultuuri Keskuse ja Uue-Kariste rahvamaja tänukirjad.

Klubis on ka numismaatikahuvilisi. Mati Reimann oli võtnud kaasa suure hulga mündialbumeid, milles

olid kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide 2-eurosed mündid. Lisaks olid kahes albumis mündid 1 sendist kuni 2 euroni nendest Euroopa Liidu liikmesriikidest, kus on käibel eurod. Naljakuu kohtumise

meeleolu aitas tõsta kapell UKAPELLA.

Järgmine klubi koosviibimine toimub 16. mail Uue-Kariste rahvamajas. Kutsume kõiki osa võtma.

KLUBI 60+

Keraamikahuvi viis teisigi juhendama

Olen Tuuli Vaarak, sündinud ja elanud Mulgi vallas. Gümnaasiumi lõpetasin Abja-Paluoja. Sealt edasi õppisin viis aastat Eesti Maatilikoolis põllumajandust, omandades 2011. aasta kevadel põllumajandusteaduste magistrakraadi. Peaaegu 15 aastat olen Mulgi vallas tegelenud avamaakurgi kasvatusega ja samaaegselt töötanud ka erinevates ettevõtetes agronoomina. Kuna põllumajandus on üsna sesoonne, siis on jäänud talviti vaba aega hobideks ja nii leidsingi kuus aastat tagasi endale uueks hobiks keraamika, alustades Abja-Paluoja Hülle Haabi juhendamisel. Kaks aastat tagasi leidsin Heimtali Loomestudio kuulutuse, kus Külli Allikvee tegi kedritunde, siis liitusin ka sellega. Ja sealt sain erilise tõuke ja positiivse emotsiooni. Kuna aastatega huvi aina kasvas, astusin 2022. a sügisel Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli keraamikat õppima. Seda sammu julgustas Külli Allikvee tegema väites, et seal koolis käimine on justkui pidu. See teekond on ääretult põnev ja huvitav. Kuna teadmisi on kogunenud omajagu aastatega, siis nüüd on soov seda ka edasi anda ja tekitada noortes ka huvi. Ja seepärast tuligi mõte minna Karksi-Nuia lasteaeda algust tegema. Lasteaia valik tuli seepärast Karksi-Nuia kasuks, kuna seal

Jänkude rühma laste meistriteosed. FOTO: TUULI VAARAK

käivad mu enda lapsed. Ja nii saidki Karksi-Nuia Jänkude rühma lapsed igaüks teha omale ise keraamilise tassikese. Varemalt käisin eelmise aasta samas rühmas tegemas pühadejänkusid, mis õnnestusid meil väga hästi. Rahul olid nii lapsevanemad kui muidugi lapsed ise. Ja siit edasi tekkiski mõte teha sel aastal taas midagi sarnast. Tass tundus jõukohane selles vanuses lastele. Ühel päeval tegime tassikese koos rühmas valmis ja kui need olid põletusahjus käinud, said lapsed ise valida omale meeldiva värvi ja selle glasuuri. Lastega meisterdades hakkab silma nende loov mõtlemine. Üks tüdruk tegi tassile sanga, samal ajal jõudis kiirelt teha ka teise sarnase sangakese ja pannes need omavahel kokku moodustus süda. Isiklikult meeldib mulle lasteaia laste juures käimisel nende siirus ja lihtsus. Nemad ei muretse väga tulemise pärast

vaid naudivad protsessi ennast. Täiskasvanutega on see, et kardetakse, et ese ei tule selline nagu ehk vaimusilmas ette kujutatakse ja natuke kardetakse läbikukkumist. Laste juhendamisest hoogu juurde saades, tuli mõte ka sama rühma emadega ja õpetajatega teha emadepäeva tassid nendega aegsasti valmis. Kuna ma ei olnud enne iseseisvalt täiskasvanuid juhendanud silidertassi tegemise juures, siis oli see ka mulle kogemus. 2 h jooksul said kõik soovijad tassid igatahes tehtud ja lõpptulemus peale glasuurimist sai isegi oodatust parem. Ise tehtud tassist tee või kohvi joomine on hoopis teise emotsiooniga. Kogu selle protsessi juures ma naudingi loomingu. Absoluutselt iga inimene loob eset isemoodi ja omanäoliselt. Natuke juhendamist ja rahvas on melus sees. Meil oli tol õhtul igatahes väga lõbus. Kuna õpin Olustvere Teenindus- ja Maamajan-

duskoolis, siis uusi tehnikaid ja dekoreerimisvõtteid omandades on plaan sügise poole taas lapsi millegi põnevaga üllatada. Kui kiire tööperiood sügiseks otsa saab, siis olen mõelnud jõuda enamaste lasteaiarühmadeni Mulgi vallas. See, milleks lapsed valmis või võimelised on, katsetan eelnevalt oma lastega kodus ära. Kui minu lapsed saavad teatud tegevustega hakkama, siis olengi vastavalt sellele valinud, mida täpselt ette võtame. Kuna rühmades käimine ja asjade transportimine on üsna keeruline, siis kevadel ehitame kodutallu ka pisikest keraamikakojakest, kus oleks lihtsam ja lõbusam tulevikus kõike läbi viia. Kui kellelgi on soov või mõte miskit savist ette võtta ja puudub võimalusi ja ideid, siis alati võib minuga ühendust võtta kas FB messengeri teel või siis emailitsi tuulivaarak@gmail.com. Jõulude ajal üks pereema seda ka tegi ja koos lapsega valmisid imetoredad jõuluringid. Kel on minu tööde vastu natuke enam huvi, siis neid näeb täna FB-s Tuuli Keraamika all. Sinna lisan aeg-ajal tehtud töid. Kuna erilise huvi on potikedra vastu, siis suurem osa seal nähtavatest töödest ongi potikedral tehtud. Lisaks saab minu toodanguga tutvuda ja seda soetada Viljandi Käsitöökodas Tartu tn 6A.

Vabatahtlik SELTSILINE

Vabatahtlikkus kogukonnas

Iga kogukond koosneb erinevas vanuses inimestest. Vahel juhtub, et nii mõnigi neist jääb kogukondlikust elust kõrvale, sest tema tervislik või sotsiaalne olukord on muutunud. Kuidas seda ennetada ja toetada nende inimeste heaolu oma kogukonnas?

Eesti Külaliikumisel Kodukant on käsil projekt kogukonna koostöömudeli testimisest. Üle Eesti on kaasatud 10 kogukonda ja üks neist on Tuhalaane, Muri, Morna ja Suuga külade piirkond ning ka inimesed Pollist. Kaasatava kogukonna all peame silmas eelkõige paigaga seotuid – küla, külade piirkonda või alevikku, linnaasumit. Mudeli testimise sisuks on vabatahtlike seltsiliste, kogukonna liikmete ja kohaliku omavalitsuse koostöö, et toetada kogukonnas elavate eakate ja erivajadustega inimeste õigeaegne ja tõhus märkamine ning kestliku kogukonna toimimine sotsiaalse heaolu suurendamiseks.

Kogukonna eestvedajad on kogukonnas kokku leppinud, et tahavad mudelit proovida, soovitakse oma eakaid ja erivajadusega inimesi aidata; kogukonnas on olemas teadmine potentsiaalsetest abivajajatest (eakad ja erivajadustega täiskasvanud elanikud); kogukonnas on olemas 3–4 potentsiaalset vabatahtlikku, kellel on valmidus testis osaleda ja selle käigus olla seltsiline kogukonnas elavatele abivajajatele.

Oleme korraldanud Tuhalaane külamajas juba mitmeid üritusi ja kursusi. Loomulikult pole need mõeldud ainult ühele sihtgrupile, vaid kõikidele piirkonna inimestele ning külalistele. Ning see on kõik juba tulemusi andnud. Üritustel käib järjest rohkem inimesi.

Viimane kohtumine külamajas oli ajakirjanik Maire Aunastega, kes tundis huvi, kuidas meil kogukonnas läheb. Ta oli meeldivalt üllatunud, et meil on nii tegusad, teistest hoolivad ja aktiivsed inimesed. Leili Nael Karksi-Nuia AMSist tegi ülevaate Murri häärberi ajaloost.

Tänu kõigile esinejatele. Ja neid üritusi tuleb veel. Inimestel on tähtis saada kokku ja omavahel suhelda. Samuti moodustasime külade piirkonna nõukoja. Seniks jõudu meile kõigile ja näeme uutel üritustel ja tegemistel.

ENN SARV

Muri, Morna, Suuga ja Tuhalaane külade piirkonna külanem Vabatahtliku seltsilise koostöömudeli koordineerija

Kohtumine Maire Aunastega. FOTO: ERAKOGU

Margus Mõisavald kingib Maire Aunastele oma raamatu. FOTO: ERAKOGU

Jaanipäeva ilm kui bingomäng

Iga aasta talv ja kevad on jaanipidude korraldajatele nagu hasartmäng, kus tahes või tahtmata panustad pimesi ilmaennustaja peale, kes lubab sulle kõige parema ilmaga jaanipäeva! Ennustagu ta seda siis kohvipaksu v vanarahvate tarkuse põhjal (nt paavlipäeva koidupuna toob halva ilma või udune tönisepäev kuulutab vihmast suve). Samas praktikale tuginedes räägivad ka sünoptikud televisseris veel nädal enne jaane ilusast ilmast „väikese vihmasaju võimalusega“. Seega siis ikkagi *fifty-fifty* võimalus kus oma närve säästa püüdes tulebki tegelikult seda võtta nii – kas käsi kullas või pepu mullas!

Suureks õnneks on viimastel jaanipäevadel olnud superilusad ilmad, tänu millele on olnud võimalik nautuke n-ö rasva koguda, mis kehvatel aegadel marjaks

Jaanipidu Karksi ordulinnuses.

FOTO: ETHEL KALAM

ära võivad kuluda! Nende 11 aasta jooksul on tulnud ju ette ka kordi, kus peo ajal on sadanud nii laus- kui paduvihma või kui „vatikubede ja karvamütsidega“ on püütud peotuju hoida 3-8-kraadises õhtuhämaruses! Sellist õudusunenägu ei soovi ükski korraldaja näha,

sest halvast ilmast tekkinud sügav miinus tuleb oma isiklikust rahakotist kinni maksta.

Käesoleva aasta programmi koostasime kogunenud varudele tuginedes, kus artistide hulga ja kvaliteediga väga tagasi ei hoitud! Suur rõõm on nad siin maha

hüüda ja 12. jaanipeol inimesi hullutamas näha: Boris Lehtlaan ja Are Jaama, Kurjad Plaanid ja Marju Länik koos tantsutüdrukutega ning pubide ja klubide hetke kõige nõutum artist Hunt!

Õhtu jooksul saavad kindlasti toimuma iga-aastased meelelahutuslikud võistlu-

sed lastele, traditsioonilised mõõduvõtmised meestele (tõllaratta hoidmine sirgetel kätel) ja naistele (muna püüdmise võistlus „Hellad käed“).

Esmakordselt on meil sellel aastal plaan üllatada inimesi: 1. Kes tulevad esimestena kohale (100 esimest), 2. Mehi kes kannavad mulgikaabut, 3. Naisi kes kannavad rahvarõiva ja/ või rahvarõivamotiiviga seelikut!

Mis täpselt üllatuseks olema saab, hüüame maha oma sündmuse lehel mõned nädalad enne sündmust. Seega jälgige ka sündmuse FB Mulgimaa Jaanituli lehte, kust leiab eest operatiivsemat infot ja kus soovijatel on võimalik osaleda erinevates piletimängudes!

Vaatamata viimase aasta meeletule elukalliduse tõusule püüame oma sündmuse piletihinna hoida eelnevate aastate tase-

mel. Kui eriti varajastele piletiostjatele pakkusime veebruaris võimalust pileti soetada lausa 10 euroga, siis maikuu lõpuni on pileti hind 15 eurot. Ole „varajane mulk“ ja kasuta võimalust, sest juunis on pileti juba 20 ja sündmusel kohapeal suisa 25 €.

Piletid saadaval Karksi-Nuia kultuurikeskuses, Abja kultuurimajas ja Ticketeris (www.ticketer.ee).

NB! Tahaksin toetuse eest juba ette tänada Mulgi valda, Karksi-Nuia Kultuurikeskust ning Ethel Disaini, kellele toetust sellel keerulisel ja segasel ajal ei ole kuidagi võimalik alahinnata!

Seniks proovigem õnne piletimängudes ja kohtume juba Mulgimaa jaanipeol 23. juunil kell 19 Karksi ordulinnuses.

ALMAR KALAM
vastutav korraldaja

Abja-Paluojaal toimub teist aastat tantsukonkurss Rise and Dance!

Tantsukonkurss Rise and Dance toimub juba teist korda Abja-Paluoja noorte korraldajate poolt koos Abja noortekeskusega. Tantsukonkurss on Eesti ainus tantsuvõistlus, kus hinnatakse noori tantsuloojaid ja tasemel tantsukoole eraldi.

Tantsukonkurss Rise and Dance toimub sel aastal teist korda. Üritus on Abja-Paluoja noorte poolt korraldatud tantsuvõistlus, kus on end võimalik proovile panna nii noortel tantsuloojatel kui ka tasemel tantsukoolidel. Võistlus on mõeldud Viljandimaa, Valgamaa ning sel aastal lisandub Võrumaa tantsijad. Üritus toimub Abja-Paluojaal 20. mail kell 15 Abja spordi- ja

tervisekeskuses. Tantsukonkurssil on vanuseastmeid 6: mudilased 4-7-aastased, lapsed 8-10-aastased, mürsikud 11-13-aastased, noored 14-17-aastased, noored II 18-26-aastased ning täiskasvanud 26+ eluaastat. Lisaks kõigele saab ka tantsima minna mix soolosse, kus pannakse erinevate tantsustiilide muusikad kokku ja tantsijad peavad vastavalt tantsustiilidele reageerima.

Tantsukonkurss Rise and Dance sai alguse Elle Agari ja Liisi Rääbuse ühiselt loodud ettevõtlusringist, kus hakati otsima noori, kes tahaksid korraldada midagi suurt. Alustati ideekorjega, tuli nimi ja võistluse formaat. Järgnevalt pandi kirja reglement ja mõeldi,

Tantsukonkurss Rise and Dance 2022. FOTO: KASPAR LAANISTO

kuidas erineda veel teistest tantsuvõistlustest.

Elle Agari sõnul oli eesmärgiks panna noored võistleva oma loominguga. Aga et nende motivatsioon tippu pürgida ei langeks, otsustati tantsukonkurssil hinnata proffe ja noori eraldi.

Tantsukonkurss Rise and Dance'i eesmärk on aastatega minna ainult suuremaks ja pürgida veel võimsamaks. Mida aeg edasi, seda suuremad on ootused, et juurde tuleb toetajaid ja kaasalöövaid maakondi.

EMILY KARU
Abja Noortekeskuse juhataja

20. MAIL KELL 15.00
Abja spordi- ja tervisekeskuses

TANTSUKONKURSS
RISE & DANCE

VILJANDI MAAKOND, VALGA MAAKOND, VÖRU MAAKOND
SHOWTANTS TÄNAVATANTS RAHVATANTS

Pääse: 7€
Eelmüügist: 5€
Eelmüügi pileteid saab osta 3. aprillist- 5. maini: Abja noortekeskusest, Abja kultuurimajast, Abja spordi- ja tervisekeskusest.

Rohkem infot:
Tantsukonkurss Rise and Dance
Tantsukonkurss Rise & Dance - Mulgi valla noorsoo (mulgivald.ee)

Anneta (mulgikeelset) kõnet

“Anneta kõnet” projekti käigus on kõigil täisealistel eesti keelt kõnelevatel inimestel võimalus anneta oma kõnet, panustades seeläbi eesti keele säilimisse ning kõnetehnoloogia kiiremate lahenduste jõudmiseni meie igapäevaellu. Oma kõnet on oodatud annetama nii eesti keelt emakeelena, eesti keelt võõrkeelena kui ka erinevaid eesti murdekeeli kõnelevad inimesed. Rääkida võib nii etteantud teemadel kui ka vabalt valitud teemal. Oota-

me võimalikult loomuliku ja igapäevast kõnepruuki ning kaslängi. Palume vältida roppuste ning teisi inimesi solvata võivate sõnade ja väljendite kasutamist ning mõtete edastamist.

Annetatud kõnematerjal transkribeeritakse ehk viiakse teksti kujule ning kõnematerjali ja sellele vastavat tekstilist materjali kasutatakse eesti kõnetehnoloogia lahenduste edasiarendamiseks ja teadustöö eesmärgil. Kõnetehnoloogia lahendustena

on silmas peetud eelkõige automaatset teksti kõneks ja kõne tekstiks muutmist. Kõnetehnoloogialahendused võimaldavad näiteks vaegnägijatel ja kuuljatel lihtsamini infot tarbida, olgu selleks siis automaatne uudiste ja raamatute ette lugemine või reaalaraja subtiitrid erinevates eestikeelsetes telekanalites. Laiemas mõttes saab projekti tulemitest kasu kogu Eesti ühiskond. Kõnetehnoloogia lahenduste arendamise läbi muutub nii riigi- kui ka era-

sektori asutustega suhtlemine inimesele lihtsamaks ning kiiremaks.

“Anneta kõnet” projekt on ellu kutsunud Majandus- ja Kommunikatsiooniministri ja Riigi Infosüsteemi Ameti koostöös ning seda on rahastanud Euroopa Liit – NextGenerationEU.

Lisaküsimuste korral on võimalik kirjutada aadressil annetakonnet@mkm.ee

MINE ANNETAMA
www.annetakonnet.ee

ANNETAKONNET.EE
Mulgi keel
eesti keel

Anneta (mulgikeelset) kõnet

Allikas: Canva

Kolm, neli – lasso ...

Mulgi vallas toimuv suurim suvefestival on Urissaare kantri ja nii juba üheksa aastat järjest. Mis toob üheks augusti nädalavahetuseks kokku üle 2000 inimese, kes kannavad ruudulisi särke ja kauboikaabusid, nagu need oleksid nende igapäevase riietuse osad?

Pered laste ja koertega võtavad aja maha, et kuulata head muusikat, võtta osa omamoodi võistlustest ja tulla kokku väikesesse Univere külla Mulgi vallas.

Mulgi Sõna toimetuse küsis ja Urissaare Kantri festivali peakorraldaja Priit Oks vastas.

Miks sa seda teed?

Urissaare Kantri sai alguse stiliseeritud kokkusaamisest sõpradega minu sünnipäeva puhuks. Ma olin just Urissaare tallu esimesed lihavedelid toonud, tundus kantristiilile hoogu juurde anda täiesti loogiline. Sellest sünnipäevast see sündmus kasvama hakkas ja kasvab juba järjest 9. aastat. Täna on festivali eesmärgid muudugi oluliselt muutunud. Oleme sõnastanud, et teeme seda peamiselt kolmel meie jaoks võrdluse olulisel eesmärgil. Esiteks meie kõige vanem missioon on üheks nädalavahetuseks Univere küla ja laiemalt ka Karksi kant, Mulgimaa ja miks mitte ka Viljandimaa oluliselt ägedamalt sõprade lüüa – korraldades Univere külas maailma kõige maitsekama külalpidu. Ja saame sellega kenasti hakkama, sest sellel nädalavahetusel näeb kogu Viljandimaa avalik ruum natuke teistsugune välja. Näiteks eestlaste lemmiktankla Tikupoiss on nii reedel kui ka pühapäeval täis ruuduliste särkide ja kaabudega tegelasi. See on meie festivali väike mõju

Eesti festivalikultuurile. Teine oluline eesmärk on meile endile – kogu korraldusmeeskonnale luua igal aastal üks lahe seiklus ja väljakutse. Meie meeskond on umbes 50-liikmeline ja suurem osa sellest on juba kogemustega. Ehk meeskonnaliikmed on enamikus juba 9 aastat seda festivali korraldanud. See on meie sõpruskonna iga-aastane traditsioon.

Kolmandaks on kantrimuusika. Muusikastiil, mis eestlaste jaoks on veel pisut võõras. Oleme võtnud eesmärgiks tutvustada Eesti kantrimuusikat ja teisalt otsida üles need artistid, kes igapäevaselt kantrit ei mängi, aga kelle südames on kantri jaoks koht. Nii andis eelmisel aastal kantrisuunaga kontserdi Smilers. Sel aastal astuvad kantrikavala lavale Traffic ja koos Tarvo Valm Bändiga tänase poppmuusika number üks staar Liis Lemsalu.

Kellega sa seda teed?

Meie meeskond on Urissaare Kantri kõige suurem vara. Suures osas võiks Urissaare kantrit nimetada suure sõpruskonna ühiseks eesmärgiks. Kui mõned sõpruskondadel on ühiseks traditsiooniks korra aastas purjereisil käia või ühiselt kümnevõistlus läbi teha, siis meie sõpruskonna

eesmärgiks on iga aasta järjest lähedam festival korraldada. Enamuses on meie meeskond juba üheksa aastat järjest sama. Mõned on aktiivsest korraldusest kõrvale jäänud, mõned juurde tulnud. Väga äge tunne on, kui festivalinädal algab ja esmaspäeva õhtuks jõuavad kohale mõned sõbrad, kes igal aastal saavad nädala alguses. Nad seavad laagri sisse ja hakkavad Urissaare talu festivaliks valmis seadma. Sellistes hetkedes peitub pool võlu kogu festivalist.

Suurim erinevus esimese ja viimase festivali vahel?

See on selles mõttes tohutu keeruline küsimus, et ei tea, kust otsast alustada. Päril esimesel festivalil olid teed nii läbi matud, et helitehnika tuli lavani tuua traktoritega, salooni põrand oli mullast ja baar kokkuklopistud laua taga. Laval esines üks tuntud ansambel. Minu mäletamist mööda oli esimene tuntum ansambel Justament. Ülejäänud esinejad olime meie ise või meie head sõbrad. Elekter tuli viie väikese generaatori pealt, mille olime küla pealt kokku laenanud ja seda ka alles siis, kui esimesel õhtul selgus, et kaabli kaudu tulevast voolust teps mitte ei piisa.

Aga laias laastus on idee ja meid külastavad inimesed jäänud samasugusteks. Me soovime pakkuda kultuurielamust, mille peamine sõnum on, et olge avatud, rõõmsad ja astuge argipäevast natuke välja, kasutades selleks ruudulise särki imelist võlu. Ja meie külalastajad on just need inimesed, kes selle sammu hea meelega astuvad. Ma arvan, et Urissaare Kantri on üks kõige sõbralikum perefestival maailmas. Selle üle on hea meel nii meil kui ka meie külalastajatel.

Lemmikartist, kes on siia maani esinenud? Miks?

Urissaare Kantril on antud umbes 60 kontserti ja nende hulgas kõige lemmikumad valida on päris keeruline. Eelmise

FOTO: TAAVIDMEEDIA

aasta Smilersi kontsert oli kindlasti eriline. Kui Sal-Saller ütles enne üht lugu, et siin tavaliselt pannakse põlema oma telefonide taskulambid, aga kuna on veel piisavalt valge, siis seda pole nagu mõtet teha, ja alustas loo mängimist. Mille peale tõstsid kõik lava ees olevat 1500 inimest peast oma kaabud ja hakkasid neid ühiselt kiigutama. See oli väga emotsionaalne hetk nii publiku kui ka bändi jaoks. Või siis teine emotsioon, mis meenub ansambliga Äge Brass. Kontsert Ägeda Brassiga oli kokkulepitud ja pidi toimuma reede õhtul. Nädala alguses sain kõne Justamendi lauljal Toomas Lungelt, et tema on otsustanud tulla ja Urissaare Kantril olla Ägeda Brassi solist. Mingit raha ta selle eest ei soovi, sest meil on nii lahe festival. Polnud ka paha kompliment meile kui korraldajatele. Selliseid hetki ju lugusid on kümnete kaupa. Ma arvan, et hakkame tagasi jõudma esimese küsimuse vastuseni. Need on need lood, miks me seda seda festivali teeme.

Mis on Urissaare edu taga? Miks tulevad kõik ikka ja jälle kokku ja need, kes satuvad esimest korda jäävadki käima?

Urissaare kantri on nagu sõpradega nädalavahetus maal vanaema juures, erinevus on ainult umbes 10 bändi.

Ma usun, et Urissaare Kantri edu taga on meie meeskond. See, et me pole kaheksa aastaga sattunud rutiini, teinud midagi sellepärast, et teised on enne meid niimoodi teinud. Me oleme kogu aeg hoidnud fookuses seda, et kõik

tegevused ja töötoad ja muud oleks sõbralikud, kaasavad ja mõnusad. Kokkuvõttes on see kõige parem festivali korraldamise mudel. Usun, et me pole kunagi oma külalisi alt vedanud ja nad on alati saanud selle tunde, nagu läheks heade sugulaste ja sõpradega maale vanaema juurde nädalavahetust veetma. Just selle tunde saavutamise on meie iga-aastane eesmärk.

Kes esinevad 2023. aasta festivalil?

Sel aastal astuvad üles: Traffic, Liis Lemsalu ja Tarvo Valm Bänd, Urissaare Rantšo Housebänd, Boogie Company, Robirohi, Univere Laine, Ivar Kannelmäe bänd, Dj-d Mart Saar ja Bonanza Bros. Nimekiri täieneb veel.

Üllatusi publikule?

Me oleme muusikalises programmis võtnud endale kaks eesmärki. Esiteks tutvustada Eesti kantribände ja siinkohal soovitan kõigil tulla vaatama Ivar Kannelmäe bändi ning kindlasti Robirohi, kes on Eesti kõige legendaarsem *bluegrass band*. Sel aastal avame ka kolmanda lava – vabalava, kus kõigil soovijatel on võimalus oma esinemine registreerida. Võtke oma pillid kaasa ja andke oma elu parim kontsert. Vabalava n-ö *housebändiks* on Robirohi, kes astub vabalaval üles mõlemal päeval.

Sel aastal arendame aktiivselt ka töötubade programmi laupäeva päeval. Kui kohalikel meistritel on mõtteid, milliseid töötubasid veel kantri külalastajatele pakkuda, siis võtke meiega julgusti ühendust. Üks meie

juhtmõtetest on kantri nädalavahetusega jätta Mulgi valda võimalikult suur positiivne jälg. Et kõik ööbimisasutused oleksid täis, et kõik ärid saaksid rohkem kliente ja et meie teenusepakkujad ja käsitöölised saaksid võimaluse oma kaupa ja teenuseid kantrikülalastajate kaudu paremini või rohkem turustada ning turundada.

Kui keegi ei ole veel Urissaare kantri festivalil käinud, siis miks tea peaks tulema?

Ma arvan, et Urissaare Kantri avab need ja mõnusad maaelulised tundmused, mida paljud meist enam mitte kusagil kogeda ei saa. Ma arvan, et meie külalised on selle võimaluse ja need emotsioonid ära teeninud.

Me väärtustame kogukonda ja peame suureks väärtuseks seda, et lisaks mujalt Eestist saabuvatele festivali külalastajatele, on rohkearvuliselt esindatud meie oma valla külad. Selleks oleme pannud Karksi-Nuia kultuurikeskusesse müügile Kohaliku Elaniku sooduspiletid. Ostes pileti, palume teil kirja panna ka oma kodukoht, küla või linn siin Mulgi vallas. Siis me teame, millised Mulgi valla külad, linnad ja alevikud esindatud saavad ja mine sa tea, võibolla saavad esindatud kõik Mulgi valla 58 küla, kolm linna ja kaks alevikku.

Urissaare kantri kohalike sooduspassi (35€) saab osta Karksi-Nuia kultuurikeskusest (arveldamine sularahas).

Jihaaaaa, kohtumiseni Urissaare Kantri festivalil 18.–19. augustil Urissaare rantšos Mulgi vallas.

Kristjan Otsmann pühitseti preestriks

Laatsaruse laupäeval 8. aprillil pühitses Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku (EAÕK) Tartu piiskop Eelija Tartu Jumalaema Uinumise katedraalis preestriks Tuhalaane Jumalaema Uinumise koguduse diakoni Kristjan Otsmanni.

Liturgial osales kirikupea Tallinna ja kogu Eesti metropoliit Stefanus ning teenisid isa Kristjani vaimulik isa esijuhtlustaja preester Justinus Kiviloo, ülempreester Aleksander Sarapik, preester Sakarias Leppik, preester Herodion Niitvägi, preester Roman Tõnisson, arhiidiakon Marius Raudsepp ja ülemdiakon Ignatios Rand. Tartu piiskopkonna vaimulikest teenisid praost ülempreester Stefan Fraiman, ülempreester Tihhon Tammes, ökonom preester Miikael Raissar, preester Svjatoslav Gorobtšuk, preester Johannes Kakko ja diakon Toomas Eriksson.

Isa Kristjan Otsmann

Isa Kristjan Otsmanni preestriks pühitsemine. FOTO EESTI APOSTLIK-ÕIGEUSU KIRIKU KODULEHT

hakkab teenima eelkõige Tartu piiskopkonna Viljandi kirikukihelkonnakogudusi: Tuhalaane Jumalaema Uinumise kogudust ja Lalsi Püha Nikolause kogudust.

Samuti asub ta hooldama Arussaare Issanda Taevaminemise kogudust ning teenib kaasa ka Karksi-Nuia Püha Aleksi, Suure-Jaani Peeter-Pauli ning Tartu Pühade

Aleksandrite kogudustes. Samuti täidab ta EAÕK metropoliidi Stefanuse avalike suhete nõuniku ning Tartu piiskopkonna nõukogu sekretäri kohustusi.

Isa Kristjan pühitseti Tuhalaane Jumalaema Uinumise kiriku diakoniks 21. mail 2022. Praegu on ta lõpetamas teoloogia diplomiopinguid EAÕK Teoloogilises Instituudis

ja kavatseb õpinguid jätkata Tartu Ülikooli magistrantuuris. Isa Kristjan elab Viljandis ja tema pere suvine maaelamine asub Mulgimaal Paistu kihelkonnas. Tal on kuus last, kellest kolm õpivad Viljandi Vabas Waldorfkoolis, kolm on juba täiskasvanud, ning tal on kaks lapselast.

Jäälind allikal

Jäälinnu raamatu autorid.

FOTO: PIIRJE USIN

Naljapäeval, 1. aprillil täitus Mõisaküla kooli muusikaklass pea 30 huviliga. Oma esimest ühist raamatut „Jäälind allikal“ esitlesid kolm vilistlast kunagise Mõisaküla keskkooli 24. lennust. Raamatu autorid on Aivar Andre, Ann Oder ja Salme Andre.

Harrastusfotograaf Aivar Andre ütles raamatu tutvustamisel: „Olen aastaid fotoaparaadiga

looduses viibinud ja looduspilte teinud. Eriline huvi tekkis jäälinnu, selle särava ja kireva linnu, vastu hetkest, kui teda jõe ääres kohtasin. Nüüdseks olen jäälindu jälginud aastaid, iga ilmaga ja igal vabal hetkel. Minu hasart on haaranud ka lapselapsi.“

Fotograafi jutu taustal ilmusid seinal olevale ekraanile imeilusad võtted ja videod jäälindude tegemistest.

Kaasakiskuvalt jutustas fotograaf oma seiklustest jäälindude jäädvustamisel ning kuidas tekkis mõte see kõik raamatusse talletada.

Kauaaegne Mõisaküla kooli logopeed Ann Oder, kes naudib nüüdseks väljateenitud puhkust, kirjeldas värvikalt, kuidas sündis raamatusse tekst. Fotograaf Aivar rääkis värskest kirjandusest astunud Annile valitud fotode juurde fakte jäälindude elust ning Ann hakkas oskuslikult jutustama lugu kahe lapselapse silmade kaudu. Need lapsed on Aivari ja Salme lapselapsed. Valminud tekstid vaadati kolmekesi üle, vajadusel täiendati. Kolmanda autori, Salme, ülesandeks jäi kõige keerulisem raamatu väljaandmisel – raha kogumine ja läbirääkimised kirjastusega.

Viibides esitlusel tajusin suurepäraselt üksteisemõistmist raamatu autorite vahel ja kor-

raga tundus nagu aeg keriks tagasi 46 aastat, sest enamik kuulajatest olid 24. lennu poisid ja tüdrukud. Taaskohtumise rõõmus sädin täitis peagi klassiruumi.

Ajal, kui autoritelt said soovijad pühendusi ja autogramme, märkasid üht poissi süvenenult raamatut lugemas, Peeter oli nii haaratud lugemisega ega pannud ümber ringi toimuvat tähelegi. Otsustasin ka mina, et loen esimesel võimalusel läbi. Ja lugesingi. Raamat on tõeliselt kaasahaaravalt ning suurepäraselt kirjutatud. Ja need fotod! Tundus, et kohe liigutab sinine pärlike jäälind oma tiibu ja lendab toas ringi. Eriliselt jäi minu sisse kõlama raamatu viimane lause: „Kohtume järgmisel kevadel!“ Autoridki tunnistasid, et nendelt oodatakse järgmist raamatut. Minagi ühinen ootajatega.

PIIRJE USIN
Mõisaküla Kool-Lasteaia
direktor

Vestluste sari Õisu rahvatoas kannab nimetust "Tunne iseennast"

Vestluring Õisu Külatoas.

FOTO: VIRVE KIVJA

Õisu rahvatoas on alustanud tegevust omalaadne ring nimetusega „Tunne iseennast“. Tegemist on vestluste sarjaga, kus arutletakse psühholoogilistel teemadel. Osa võtta võib igäüks, ka mujalt kui Õisust.

Teadadolevalt on tänapäeval suurt osa ühiskonnast tabanud vaimse tervise kriis, mistõttu on selliste teemade arutelu igati teretulnud ja põhjendatud. Kõiki vestlusi juhivad psühholoog Lea Lük, kes on põhiteadmised saanud Oxfordi ülikoolis ja jätkab enda täiendamist Tartu ülikoolis.

Kohtutakse üks kord kuus ja teave järgmise koosolemise kohta ilmub kokkuleppeliselt oranži värvi kuulutusel raamatukogu teadetetahtlil. Kusjuures punane kuulutus annab märku suurest rahvakoosolekust.

Esimene koosolemine toimus juba märtsikuus, osavõtjaid oli hulgaliselt, üle kahekümne.

Tookordne teema „Tunne iseennast ja teisi“ hargnes aga väga laialdaseks aruteluks mitmesuguste küla ettevõtmiste, ettepanekute ja vajaduste kohta.

14. aprillil toimus koosolemine taas, seekord teemal „Tungid ja vajadused“.

Kuigi osavõtjaid oli vähem, kulges vestlus huvitavalt ja igäüks võis tuua elulisi näiteid. Ilmselt kohtume veel ka maikuus, et siis minna suvepuhkusele.

Tore, et meil on vähemalt üks väike toake, et üritusi korraldada ja elustada suhtlemist.

VIRVE KIVJA

Karksi-Nuia PÜ
JUTUTUBA
ootab eakaid

30. mail
kell 11.00
Kalda 6B Karksi-Nuias

Info 53412507

Seitsmes Mulgi pidu „Midrilinnu pesä“ toimub 10. juunil Mulgi Elamuskeskuses

Mulgid valmistuvad peoks – 10. juunil toimub uhiuues Mulgi Elamuskeskuses Sooglemäel järjekorras seitsmes Mulgi pidu pealkirjaga „Midrilinnu pesä“. Meeleoluka mulgimeelse perepäeva täidavad erinevate kollektiivide esinemised kultuuripesades, laadamelu, lõbusad mõõduvõtmised ning kulminatsioonina Mulgimaa lauljate ja tantsijate ühine kontsertetendus. Mulgi peo lõpetab üks korralik simman.

Mulgi pidu on sel korral eelnevatest mõnevõrra erinev ning külalastajad saavad Mulgi kultuuriga tutvust teha eriti lähedalt. Päeva esimene pool on täidetud minikontsertide ja ülesastumistega kultuuripesades, neist mitmetes on võimalik ka ise kaasa lüüa ja õppida selgeks mõni vahva mulgi tants või nali.

Midrilind kulub meile kõigile ära

Mulgi peo loovjuht Priit Oks sõnas, et Mulgi pidu on mulgi kultuuripärandi hoidmise ja uuendamise mootor. „Tänavune peo nimi – Midrilinnu pesa – tuleneb samuti Mulgi kultuurist ning midrilind tähendab ime- ja hingelindu, kes on toeks keerulistel aegadel ning kelle peale alati loota võib. Usun, et praegustel aegadel kulub meile kõigile üks midrilind ära,“ selgitab Oks tänavuse peo nime valikut. „Pesa sümboliseerib meie tänavuse peo uuendust,

milleks on kultuuripesade programm. Mulgimaa kollektiivide loodud kultuuripesad annavad külalastajatele võimaluse ise ninapidi kultuuri loomise juurde tulla ja selles kaasa lüüa. Mulgimaal on palju tõeliselt ägedaid tegijaid ning kultuuripesad annavad võimaluse neid tutvustada laiemale publikule.“

Mulgi peo kulminatsioon on suurejoonelise kontsertetendus, mis annab pärimuslikule mulgi kultuurile uue kuue ning laval näeb nii tantsijaid, lauljaid, soliste kui rahvamuusika orkestrit.

Lootusest, armastusest ja toetusest

Kontsertetendus jutustab loo lootusest, armastusest ja toetusest, mida annavad ja vajavad nii meie lähedased pereliikmed, kui ka inimesed, kes elavad meiega ühises kultuuriruumis. Mulgi peo kontsertetenduse tantsujuhid on Valdeko Kalamees ja Ulvi Riitsalu,

muusikajuht Liisi Toom-salu, rahvamuusikajuht Thea Leitmaa ning loovjuht Priit Oks.

Lisaks kultuuripesadele jagub peopäeval tegevust nii suurtele kui väikestele. Peoalal toimub traditsiooniline käsitöömeistrite laat, süüa saab head mulgipärast toitu ja kaasa väärt nõuandeid hõrgutiste valmistamiseks. Külalastajaid oodatakse osalema töötubades ja mulgilikes mõõduvõtmistes ning pere pisemate rõõmuks on kohal miniloomaaed. Ära ei unustata ka kirjanduse- ja kunstisõpru, kellele on mõeldud kunstiprogramm ning raamatupesad.

Mulgi peo näol on tegemist suurepärase võimalusega olla üks esimestest, kes saab sisse vaadata uhiuude Mulgi Elamuskeskusesse. „Midrilinnu pesa“ on elamuskeskuses toimuv esimene suurem üritus, mis annab esmase tutvustuse pikalt planeeritud ja kauaoodatud Mulgi maamärgiga. Mulgi Elamuskeskus on kolme Mulgimaa omavalitsuse ühiselt loodud keskus, mille eesmärgiks on koondada mulgi kultuuri, infot, tooteid, teenuseid ja sündmusi.

Mulgi peo näol on tegemist suurepärase võimalusega olla üks esimestest, kes saab sisse vaadata uhiuude Mulgi Elamuskeskusesse. „Midrilinnu pesa“ on elamuskeskuses toimuv esimene suurem üritus, mis annab esmase tutvustuse pikalt planeeritud ja kauaoodatud Mulgi maamärgiga. Mulgi Elamuskeskus on kolme Mulgimaa omavalitsuse ühiselt loodud keskus, mille eesmärgiks on koondada mulgi kultuuri, infot, tooteid, teenuseid ja sündmusi.

PEO AJAKAVA:

Kell 12 väravad avatakse
Kell 13 algavad kultuuripesade etteasted
Kell 17 Mulgi peo kontsertetendus
Kell 19 Simman

Mulgi pidu toetavad: Eesti Rahvakultuuri Keskus, Eesti Kultuurkapital, Maaelu Arengukava LEADER-meede, Mulgi Kultuuri Instituut, Mulgi vald, Viljandi vald, Tõrva vald, Mulgimaa Arenduskoda.

KEVADMATKASARI „LIIGU, LEIA, LAHENDA“

24. aprillil 2023 alustame Mulgi valla kevadmatkasarjaga „Liigu, leia, lahenda“. Kevadmatkasari kestab 21. maini 2023.

Tegemist on liikumisüritusega, mis sobib ja on jõukohane igas vanuses liikujale. Liigu Karksi-Nuia Sokaoru ja Abja-Paluoja terviseraja viiekilomeetrise ringil, leia ülesse üheksa kontrollipunkti (ei muutu kogu sarja jooksul) ning lahenda kontrollipunktides olevad pildiküsimused.

Radadel on kokku 9 kontrollipunkti ja kontrollpunktis olevad pildiküsimused vahetuvad iga perioodi esmaspäeval. Karksi-Nuia ja Abja-Paluoja rajal on pildiküsimused samad ja kõik

toimub mõlemal rajal samaaegselt. Viimase matkaperioodi lõppedes saab lahendatud ristsõna, mille lahendus palun saata e-postile spordikool@mulgivald.ee hiljemalt 27. mai 2023.

Täpsem info radadel olevate kontrollpunktide kohta ning ristsõna on

leitav Mulgi valla kodulehelt. Paberikandjal on võimalik ristsõna saada Abja spordi- ja tervisekeskuse ning August Kitzbergi nimelise gümnaasiumi administraatori käest.

Kõikide ristsõna lahenduse saatnute vahel loosime välja Mulgi valla sümbolikaga meeneid.

Lisaks on I ja II matkaperioodi ajal on veel käimas omavalitsuste sammuvõistlus, kui sa veel ei ole sammuvõistlusega liitunud siis lae enda nutitelefoni FitSphere äpp ja liitu Mulgi valla sammuvõistlusega „Mõnus sumin sammudes“, mis kestab kuni 10.05.2023. Eesmärgi täitjate vahel loositakse välja toetajate auhinnad.

Sammuvõistluse toetajad: Livol, Varjula Talu Mesila, Süü Ää Mahenäksi Vabrik, Abja Spordi- ja Tervisekeskus, August Kitzbergi nimelise Gümnaasium, Mulgi vald.

Hakkame liigutama, liigume terviseks!

TAIMO TUGI
spordijuht

2023. aasta kevadmatka perioodid

I matkaperiood 24.04–30.04	III matkaperiood 08.05–14.05
II matkaperiood 01.05–07.05	IV matkaperiood 15.05–21.05

Täpsem info Mulgi valla kodulehelt

Noor olümpialootus Gedly Tugi

Odaviskaja Gedly Tugi.

FOTO: TUULI NELE VALGMA

Gedly Tugi on üks tuleviku lootustest, kes 2024. aasta Pariisi olümpialt võiks meile naiste odaviskes medali tuua. Uurisime lähemalt, kes Gedly on ning kuidas ta üldse odaviskamise juurde jõudis.

Kuidas jõudsid odaviskamise juurde ja miks sellele alale kindlaks oled jäänud?

Odaviskeni jõudsin oma isa kaudu, kes oli noorena samuti odavis-

kaja. Tema õpetas mulle väiksenä selgeks põhilised tehnilised elemendid ja utsitas trenni tegema ning võistlustel käima. Tänu sellele arenes sellel ajal siis pallivise väga

hästi ja noorte võistlustelt hakkas tulema palju medaleid. See andis mulle indu tegeleda just selle alaga. Pallivise loomulik edasine ala oligi odavise. Samuti meeldib mulle

odaviske treeningprotsess ja ala ise.

Mis on odaviske treeningutes olnud sinu jaoks suurimad väljakutsed?

Kõige raskemaks hetkeks peaksin paariaas-tatagust aega, kui olin kimpus õlavigastusega, see mõjutas palju mu eneseusku ja sel hetkel oli vaja muuta enda treeningutes midagi, leida õige tee kus ja kellega oma sporditeed jätkata. Usun, et tegin parima otsuse.

Kui sageli ja kus sa trenni teed?

Trenni teen keskmiselt 8 korda nädalas ja treenin Audentese spordikeskuses. Treeningu ülesehitus on talvisel ettevalmistusel enam vähem samsugune. Visketreeningud toimuvad 3x nädalas - esmaspäeval, kolmapäeval ja reedel, millest 2 on tugevad visketreeningud. Jõutreeningud samadel päevadel aga õhtusel ajal. Teisipäevad, neljapäevad ja laupäevad on sprintide, hüpete ja muu vajaliku jaoks.

Kes on su treener ja kes lisaks treeneritele toetavad sind sinu spordi eesmärkide saavutamises?

Treenereid on mul kolm. Treeningplaani koostab Indrek Tustit, tehnilist poolt vaatab ja reguleerib Toomas Merila ja treeningutel kohepeal abistab Magnus Kirt. Samuti toetavad mind eesmärkide saavutamisel perekond ja toetajad.

Kas sul on eeskujusid? Kui on, siis kes need on?

Eeskujudeks tooksin välja ühe enda treeneri Magnuse, kes on mulle

eeskujuks nii mitmes asjas, aga eelkõige tema töökus ja sihikindlus olla parim enda alal.

Samuti on praegune meeste odaviske maailmarekordi omanik Jan Zelezny, kelle tehnilised oskused on mulle eeskujuks ja kelle videosid ma enne treeningut vaatan.

Millised on sinu senised parimad saavutused?

Minu parimad saavutused on noorte ja juunioride Euroopa meistri-võistluste pronksmedalid. Olen 2x Eesti meister, 1x Balti meister ja eelmise aasta Euroopa meistri-võistluste 18. koht.

Millised on sinu suured sportlikud eesmärgid?

Ilma suurte eesmärgideta poleks ma valinud seda teekonda. Eesmärgiks on pikk ja edukas karjäär, mille sisse võiks jääda mitu tiitlivõistluste medalit.

Mis sind sportima motiveerib?

Eelkõige suured ja ka väiksemad eesmärgid. Sport on minu jaoks loomulik osa elust nagu söömine või magamine.

Miks võiks iga inimene sporti teha?

Eelkõige oma tervise pärast, sest see on elus kõige tähtsam. Samuti iga sportiv inimene teab, et hea tunne ja emotsioon spordist on paratamatu.

Kelle soovitaksid tegeleda odaviskamisega ja mis vanusest võiks selle alaga alustada?

Odaviskega võib tegeleda igaüks olenemata

vanusest. Mida varem alustada tehnika selgeks õppimisega seda parem, sest hea tehnika on odaviske alus.

Kui oluliseks pead sportlasena olümpiamängudele jõudmist?

Olümpiamängud on iga sportlase tähtsaim võistlus. Pean oluliseks seal ka edukat esinemist, sest sportlast mäletatakse tema saavutuste järgi ja olümpiavõidust suuremat spordimaastikul ei ole.

Mille saavutamisest unistad lisaks sportlikele eesmärkidele?

Hetkel on mu fookus spordil ja kõik eesmärgid ja igapäevaelu keerleb vaid selle ümber, et saada paremaks sportlaseks.

Kuidas on sinu kodukoht toetanud sinu sportlaseks saamise teekonda?

Minu koduvald ehk Mulgi vald, erafirma MetEst ja SA Noored Olümpiale toetavad sellel aastal minu sporditeed. Üldse on mu kodukohal suur panus minu kujunemisel sportlaseks. Tunnen, et kasvades üles väikeses kohas ja õppimine väiksemas koolis andisid mulle palju vabadust tegeleda spordiga.

Samuti suurepärased tingimused sportimiseks, toetav ja spordimeelne kool ning vedamine tarkade treeneritega on olulised asjad, mida välja tuua.

KERLY PIIRSALU
Noored Olümpiale
projektijuht

Abja mälumängu hooaeg 2022/2023 sai lõppakordi

Traditsiooniliselt toimub Abja mälumängu hooaeg novembrist aprillini, kokku kuus etappi. Kaasa löi 12 võistkonda. Kokku tullakse üle Mulgi valla ja kaugemaltki.

Seekord viis üldvõidu koju võistkond Tuhalaane-Enn Kauber, Enn Sarv, Viivika Sarv, Jaan Kukk ja Annika Veidenberg. Tublile teisele kohale tuli viisik Õbeäidsme- Aime Riivik, Harro Riivik, Kersti Purge, Made Kotkas ja Liisi Rääbus. Kolmas koht

jäi seekord võistkonnale Mõigu Mekk- Mait Mikelsaar, Silvar Lelle, Arne Putnik, Valdur Mets ja Andres Rõigas. Kolme parima võistkonna kilvaritele riputas kultuurimaja juhataja Lauri Sepp kaela medalid.

Au ja kiitus ka kõigile teistele mälumänguritele, kes kogu hooaja vältel kaasa löid! Kõik võistkonnad sai tänukirja osalemise eest ja iga võistlejale jäi mälestuseks mälumängu kirjaga pastapliiats.

Tänamata ei jäänud ka küsimuste koostajad

Enno Liiber, Rein Mägi ja Maile Kreevs.

Uus hooaeg algab novembrist!

Tavaliselt kogunevad mälumänguhuvilised iga kuu teisel neljapäeval Abja kultuurimajja. Jälgige reklaami ja oodatud on kõik 5-liikmelised võistkonnad!

Kohtume sügisel!

ÜLLE RÕIGAS
Abja kultuurimaja

Sel aastal võidutses Tuhalaane võistkond koosseisus Jaan Kukk, Enn Kauber, Annika Veidenberg, Viivika Sarv ja Enn Sarv.

FOTO: ABJA KULTUURIMAJA

Nuia suursõit paneb mulgid omavahel mõõtu võtma

Juba üheksandat aastat võtavad mulgid omavahel krossirajal mõõtu ja sel korral leiab Mulgi MV esimene etapp aset 7. mail, mil Ainja krossirajal toimub Motokrossi EMV I etapp. Mulkide mõõduvõtt toob starti kohalikud mehed ja naised, kes seal elavad või on Mulgi vallast pärit.

Kuigi stardipuu tagant leiab ka kiiremaid ja kogenumaid krossi- ja enduromehi nagu näiteks Elary Talu, on oodatud naabrimeestega võistlema ka need, kes kasvõi paar korda tsikli seljas istunud. Saab ju ka vaikselt raja läbi tõristada ja ennekõike on oluline emotsioon.

Selle tunde, mida kogetakse stardipuu langeamise eel ja pärast sõitu, võiks iga inimene kord elus läbi teha.

Stardirivi pikkuseks on olnud siiani 15-28 sõitjat, aga senine rekord tehti 2021. aastal kui võistles mas oli ligi 30 osalist.

Ka tänavu on tahe stardipuu pilgeni täis saada.

Tänavu lisab võistlusele vürtsi seegi, et üldvõitja selgub esimest korda kahe etapi peale. Karksi TSK korraldatava Mulgi MV teine etapp on 28. augustil samuti Ainja krossirajal, kui seal leiab aset MX-liiga sarja etapp.

Karksi-Nuias asuv Karksi Racing Team annab teada, et võib vajadusel võistlejatele appi tulla ja sõiduvärsust laenata. Lisaks saab klubi kahe etapi vahelisel ajal jagada nõu sõiduvõtete osas ja korraldada ühiseid treeninguid. Selleks hoida silma peal Karksi Racing Team Facebooki lehel või anda endast varakult märku info@karksiracing.ee kaudu.

Mulkide omavaheline mõõduvõtt on nüüdseks juba päris kenakese ajalooga võistlus. Algas see kõik 2013. aastal, kuid esiti läksid omavahel võistlema toonase Karksi valla mehed. Võidu-

Mulgi suursõit Ainja rajal.

FOTO: AIVAR RS

maitset said siis tunda näiteks Renno Ruubel, Raido Nikonorov ja Tamo Toodo. Suuremaks paisus võistlus pärast valdade

liitumist, mil võistlejaid oodati kogu uue ja suure valla piirkonnast. Viimastel aastatel on esikoht mulkide sõidus läinud

Elary Talule ning sel aastal selgub juba järgmine meister.

Ootame kõiki sõpru, fänne ja sugulasi omadele

kaasa elama ja kindlasti võtke pasunad kaasa!

TAAVI PURTSAK
Motoklubi Karksi Racing Team

LAUPÄEV 6.MAI
ALGUSEGA KELL 10:00

VÖRKPALLITURNIIR

MULGI PALL
4+2 SEGAVÕISTKONNAD **2023**

ABJA GÜMNAASIUMI
SPORDIKOMPLEKSIS

OSAVÕTU TASU: 15EUR/IN
(HINNA SEES: LÖUNASÖÖK, VEEKESKUS, PIDU SOODUSHINNAGA)

REGISTREERIMINE 10.APR-01.MAI
E-MAIL: HARLES.KIVESTE@GMAIL.COM
INFO: +372 56 297 207

TOETAVAD:

TEAMS SPORTSWEAR & EQUIPMENT
TARNO PÄRRA
paragon sleep
COOP Abja
OLIVER SAAR
SPORDIHOOLDUS SPORTS & PHYSIOTHERAPY
MULGI KÖRITS
POPSI KÖÖK
HRM
PAJUMÄE TÄLI
MULGI VALD
RETRO kiirabi
Pizzatuba
RAMBA OÜ
MÄHENDI KRAVIT
ABJA ALUTÖÖKESKUS
Abja Kultuurimaja

Ajaloolise Viljandimaa

XVI SAKALA MÄNGUD
13.-20. mai 2023

SPORDIPROGRAMM

MEESTE VÖRKPALL	13. mai kell 10.00	Viljandi Kesklinna Kool
NAISTE VÖRKPALL	13. mai kell 10.00	Viljandi Kesklinna Kool
KERGEJÕUSTIK	13. mai kell 10.00	A.Kitzbergi nim. Gümnaasiumi staadion
KABE	13. mai kell 10.00	Viljandi Paalalinna Kooli söökla
PETANK	13. mai kell 10.00	Viljandi järve äärsed petangiväljak
MEESTE 40+ KORVPALL	13. mai kell 11.00	Viljandi Jakobsoni Kool
DISCGOLF	13. mai kell 12.00	Viljandi Rotary Discgolfi park
POISTE JALGPALL	16. mai kell 9.00	Viljandi järveäärne Kunstmuruväljak
POISTE VÖRKPALL (2007 ja n.)	16. mai kell 18.30	Viljandi Spordihoone
TÜDRUKUTE VÖRKPALL (2007 ja n.)	16. mai kell 18.30	Viljandi Spordihoone
JALGRATTA VÕISTLUS	17. mai kell 18.00	Viljandi Uueveski basseini juures
TÖSTMINE	19. mai noored 17.00 täiskasvanud 18.30	Abja Spordi- ja Tervisekeskus
MÄLUMÄNG	20. mai kell 12.00	Viljandi Sakala Keskus, II korruse sammassaal

Mängude lõpetamine
20. mail kell 13.30
Viljandi Sakala Keskuse II korruse sammassaalis

Viljandi ESTI KULTUURIKAPITAL

Mida tuleks teada toimetulekutoetusest?

Toimetulekutoetus on riigi rahaline abi puuduses inimestele ja seda maksab kohalik omavalitsus.

Toimetulekutoetuse arvestamise aluseks on üksi elava inimese või perekonna kõigi liikmete **eelmise kuu netosissetulek, jooksva kuul tasumisele kuuluvad eluasemekulud ning toimetulekupiir.**

2022. aastal on toimetulekupiir üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele 200 eurot kuus. Iga alaealise liikme toimetulekupiir on 2022. aastal 240 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgmise täisealise liikme toimetulekupiir on 160 eurot kuus.

Toimetulekutoetuse taotleja esitab jooksva kuu eest toimetulekutoetuse saamiseks taotluse hiljemalt kuu viimaseks tööpäevaks kohaliku omavalitsusele.

Toimetulekutoetust on õigus saada üksi elaval inimesel või perekonnal, kelle kuu sissetulek pärast sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud tingimustel arvestatud eluasemekulude mahaarvamist on alla kehtestatud toimetulekupiiri.

Toimetulekutoetuse määramisel loetakse perekonnaliikmeteks samas eluruumis elavad ühise majapidamisega:

- abielus või abieluga sarnanevas suhtes olevad inimesed;
- esimese ja teise astme alanejad ja ülenejad sugulased;
- muud inimesed, keda seob ühine kodune majapidamine.

Perekonna koosseisu loetakse ka kuni 24-aastased õpilased ja üliõpilased juhul, kui nende rahvastiku-registrisse kantud elukoha aadressiandmed langevad kokku perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega.

Sissetulekuna arvestatakse kõiki üksi elava inimese või perekonna tulusid, mis ei ole erandina seaduses välja toodud. Näiteks arvatakse sissetulekute hulka saadud töötasu, peretoetused, töötuskindlustushüvitis, töötutoetus, saadud elatis, elatisabi, pension, puudega vanema toetus, tulumaksu tagastus, muu sissetulek.

Toimetulekutoetuse arvestamisel ei arvata üksi elava inimese või perekonna sissetulekute hulka:

- riigi- või kohaliku omavalitsuse üksuse eelarve vahenditest makstud ühekordseid toetusi;
- kohaliku omavalitsuse üksuse õigusaktide kohaselt perekonna sissetulekust sõltuvaid või konkreetse teenuse kulu kompenseerimiseks määratud kohaliku omavalitsuse eelarve vahenditest makstud perioodilisi toetusi;
- puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstud toetusi, välja arvatud puudega vanema toetus;
- riigi tagatisel antud õppelaenu;
- tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel või struktuuritoetuste vahenditest makstud stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust;
- õppetootuste ja õppelaenu seaduse alusel makstud põhitoetust, vajaduspõhist õppetootust, vajaduspõhist eritoetust ja õppasustuse moodustatud eritoetuse fondi vahenditest makstud toetust;
- töist sissetulekut, mille on saanud põhikoolis, gümnaasiumis või kutseõppe tasemeõppes õppiv keskkariduseta laps kuni 19-aastaseks saamiseni või pärast 19-aastaseks saamist kuni jooksva õppeaasta lõpuni või õpilase kooli nimekirjast väljaarvamiseni.

Kui toimetulekutoetuse taotleja või toetust taotleva perekonna liige hakkab saama töist sissetulekut ning enne seda oli talle vähemalt kahel järjestikusel kuul määratud toimetulekutoetus, mille arvestamisel ei võetud arvesse töist sissetulekut, ei arvata töise sissetuleku saamisele vahetult järgnevatel kuudel toimetulekutoetuse arvestamisel üksi elava isiku või perekonna sissetulekute hulka kahel kuul 100 protsenti töisest sissetulekust ja seejärel neljal kuul 50 protsenti töisest sissetulekust. Sellist erandit töise sissetuleku mitte arvamise kohta toimetulekutoetuse arvestamisel sissetulekute hulka on võimalik kasutada ühel korral 24 kuu jooksul.

Lisaks on kohalikul omavalitsusel õigus mitte arvata sissetulekute hulka:

- õppimist ja töötamist soodustavaid stipendiume ning toetusi;
- konkreetse kulu või kahju katmiseks saadud hüviti;

• lähedastelt toimetuleku parandamiseks saadud rahalisi toetusi ja kingitusi kuni poole toimetulekupiiri ulatuses perekonna kohta kuus.

Toimetulekutoetuse arvestamisel võetakse (eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normi ning kehtestatud piirmäärade ulatuses) arvesse järgmised jooksva kuul tasumisele kuuluvad eluasemekulud:

- üür;
- korterelamu haldamise kulu, sh remondiga seotud kulu;
- korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse;
- veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuste maksumus;
- soojaveevarustuseks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus;
- küttes tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus;
- elektrienergia tarbimisega seotud kulu;
- majapidamisgaasi maksumus;
- maamaksukulu, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamualune pind;
- hoonekindlustuse kulu;
- olmejäätmete veetasu.

Lisaks on kohalikul omavalitsusel toimetulekutoetuse arvestamisel inimestele, kes on pikemat aega (vähemalt viimasel kuul kuul) toimetulekutoetust saanud, õigus võtta arvesse muid ühekordseid eluasemekulusid, mille tegemise vajadus on vältimatu ja tuleneb õigusaktist või on tingitud ohust inimese tervisele või elule. Selliseid kulusid on võimalik toimetulekutoetuse määramisel arvesse võtta kuni ühe toimetulekupiiri ulatuses kalendriaasta jooksul.

Eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normiks loetakse 18 m² iga perekonna liikme kohta ning lisaks 15 m² perekonna kohta. Eluruumi alaliste kulude piirmäärad kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu sellises ulatuses, et oleks tagatud inimese inimväärne äraelamine. Kui perekonnaliikmete hulka kuuluval kuni 24-aastasel õpilasel või üliõpilasel on täiendavad eluasemekulud, lisatakse perekonna kohta arvestatud eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normile 18 m² pinda õppuri kohta.

Kellele on mõeldud koduteenus?

Koduteenus on inimestele, kes vajavad abistamist kodustes tingimustes, st abi toimingutes, mis on vajalikud kodus elamiseks, kuid mida inimene ilma kõrvalabita sooritada ei suuda, näiteks küttepuude või vee tuppaa toomine, abistamine toidu valmistamisel, koristamisel, hügieenitoimingute korraldamisel vms. Teenus hõlmab ka abi korraldamist väljaspool inimese kodu, kui see on vajalik tema igapäevaseks toimetulekuks, näiteks poest toidu toomine, saatmine arsti juurde jms.

Teenuse raames osutatav kõrvalabi võib seisneda ka isikuabi osutamises. Isikuabi tähendab abistamist enesehooldusega seotud toimingute sooritamisel, näiteks juhendamist ja abistamist toidu valmistamisel, riiete korrastamisel, juhendamist hügieenitoimingutes ja hooldusabivahendite kasutamisel, abistamist liikumisel jms.

Koduteenuse osutamiseks sõlmatakse kirjalik koduteenuse osutamise leping koduteenuse saaja ja/või tema seadusjärgse ülalpidaja või eestkostja, koduteenuse osutaja ja vallavalitsuse vahel.

Koduteenuse hind on: 5 eurot/tund

Sooja valmistoidu kliendile koju viimine 1 eurot/kord. Hinnale lisandub toidu maksumus.

Abi saamiseks tuleb pöörduda sotsiaaltöõspetsialistide poole:

Abja-Paluoja piirkond:
Mari Saarela, telefon: 521 0315

Halliste piirkond:
Monika Erreline,
telefon: 5340 2000, 4363280

Karksi-Nuia piirkond:
Liivi Loi,
telefon: 5341 2506, 4355524

Mõisaküla piirkond:
Henelin Kuusk,
telefon: 5308 1330, 435 5606

Liana Andruško
sotsiaalnounik

Hooldekodu koha rahastamisest alates 1. juulist

Hooldereformi infoleht

Vananeme oma kodus, aga vahel ka hooldekodus. Hooldekodukoha eest tasumine on seni jäänud liiga palju perede kanda. **Alates 1. juulist 2023 hakkab riik osalema hooldekodu kohatasu maksmisel.**

Inimeste osalus hooldekodukoha eest tasumisel väheneb. Riik katab edaspidi hoolduskulude osa, milleks on hooldekodu hoolduspersonali kulud. Inimese omaosaluseks jääb ülejäänud - majutus ja toitlustus hooldekodus ja muud isiklike vajadustega seotud kulud.

Omavalitsus aitab tasuda ka väiksema sissetulekuga inimese omaosalust. Kui inimese sissetulek on keskmisest vanaduspensionist madalam (2023. aastal alla 636 euro), hüvitab omavalitsus puudujääva osa kuni inimese sissetuleku ja keskmise vanaduspensionini vaheni.

Sobiva hooldekodu saab inimene ise valida. Kohatasud on hooldekodudes erinevad ja omavalitsusel võib olla hoolduskulude tasumisele seatud piirmäär. Piirmäär ei ole takistuseks hooldekodukoha leidmisel, kuid võib olla ebapiisav kõigis hooldekodudes hoolduskulude katmiseks ja tuleb arvestada täiendava tasumisega. Omavalitsuse piirmäärad ja hooldekodude kohatasu koos hoolduskulude suurusega on peagi leitavad asutuste kodulehtedel.

Hoolduskulude tasumise otsustab elukohajärgne kohalik omavalitsus. Näiteks kui elukoht on registreeritud Tallinnas, aga soovite minna või juba olete teenusel Saaremaa hooldekodus, siis teenust hakkab rahastama Tallinna linn. Sotsiaaltöötaja hindab hooldusvajadust ja võib pakkuda hooldekodu hooldamise asemel kodus elamist toetavaid teenuseid. Ise kõik kulutused kattes võib edaspidi sobivasse hooldekodusse minna. Soovitatav on registreeritud elukohaandmeid üle kontrollida kas lähimas kohalikus omavalitsuses või e-rahvastikuregistris.

Uued tooted kasvavad suitsetajate hulka

Eestis on tubakatarvitamise trend nagu kahe poolega medal. Ühelt poolt on tavasigaretide suitsetamine langustrendis, kuid teisalt on probleem uude tubaka- ja nikotiiniproduktide, nagu e-sigaretide ja huuletubaka tarvitamise populaarsuseks muutumine.

OÜ Võru Arst pereõde Piret Haljend tõdes, et näeb oma igapäevatoos e-sigareti tarvitajate arvu kasvu, eriti noorte seas. „Tavasigaretide suitsetamine jäetakse maha ja hakatakse tõmbama e-sigaretit, sest seda peetakse ohutumaks,“ vahendas Haljend inimeste seas levinud arusaama.

Lääne-Tallinna Keskhaigla tubakast loobumise nõustaja doktor Tiiu Härm nentis samuti, et e-sigaretide suitsetajate arv kasvab ja hoogsamalt just 16–24-aastaste seas. Härm rõhutas, et kuigi tubakatööstused väidavad, et e-sigaretid, kuumutatavad tubakatooted ja huuletubakas on vähem ohtlikud kui tavaline sigaret, pole sel väitel teaduslikku tõestust. „Kõigil neil on üks nimetaja – nikotiin. Nikotiin tekitab sõltuvust, ükskõik kuidas sa selle oma organismi viid: kas sigareti suitsu kopsu tõmmates või e-sigareti või kuumutatavate sigarettide aerosooli

sisse hingates. Igal juhul jõuab nikotiin vereringesse. Tubakatööstus väidab, et kuna alternatiivsete toodete kuumus on madalam kui tavalisel sigaretil, siis eraldub keemiat organismi vähem. Kuid meil pole selle kohta tõendusmateriale – selleks on vaja vähemalt 10–15 aastat,“ nentis ligi paarkümmend aastat tubakast loobujaid nõustanud doktor Härm, et uude tubakatoote tarvitajad on praegu otsekui katsejansesed.

Suitsetamise populaarsus kooliõpilaste seas õnneks langeb, neist 91% on 2020. aastal tehtud uuringu andmetel mitesuitsetajad. Küll aga levib tendents, et tubakatarvitamist ei alustata enam sigarettide, vaid e-sigaretide. Need on noortele kättesaadavad samal moel nagu aastakümneid tagasi – noortegruppides aega veetes ja diilerite kaudu. Eks vanemadki jätkavad kodus e-sigaretid ripakile. Huvi uude tubaka- ja nikotiiniproduktide vastu on aga suur. „Kodul on ennetuses väga suur roll, sh on tähtis mitesuitsetavate vanemate eeskujuga,“ rõhutas Tiiu Härm.

Kui inimene on otsustanud suitsetamisega lõpparve teha, võib ta nõus-

tamiseks pöörduda oma perearsti või -õe poole. Seal saab patsient täita ka kuue küsimusega Fagerströmi testi, mille abil selgitatakse välja, kui tugev on inimese nikotiinisõltuvus.

Nõustajalt saab tuge

Pereõde Piret Haljendi sõnul lepitakse esimesel nõustamisel kokku kuu-päev, millal inimene suitsetamisest loobub, samuti selgitatakse, et loobuda tuleb ühekorruga, mitte koera saba jupphaaval raiudes. Esimesel tubakavabal päeval võtab pereõde loobujaga ühendust, et tema käekäigu järel pärida, nõu anda ja tuge pakkuda. „Inimesel on oluline teadustada, et mahajätmise eest vastutab ta ise, teised saavad ainult toetada,“ lisas Haljend.

Kes vajab põhjalikku, aastajagu kestvat tubakast loobumise nõustamist koos raviplaaniga, siis seda saab Eesti eri piirkondades töötavatest tubakast loobumise nõustamiskabinettidest. Tasuta teenust osutavad professionaalsed nõustajad, saatekirja ei ole vaja, tuleb vaid eelnevalt registreeruda. Esimene nõustamine koos tubakast loobumise aja ja loobumisplaanide kokkuleppimisega toimub kindlasti silmast silma,

korduvvisiite tehakse siis, kui inimene loobumise teekonnal hätta jääb. Kui aga kõik sujub, hoiavad patsient ja nõustaja 12 kuu jooksul kontakti kas e-kirja või telefoni teel.

Tiiu Härm rõhutab, et tubakast loobumine on pikk ja raske teekond, mis nõuab tahtejõudu. „Hea tulemus on, kui iga viies suudab loobuda esimesel korral. Uuringud näitavad, et keskmiselt loobutakse tubakast alles kolmandal neljandal katsel. Kõige motiveeritumad on noored täiskasvanud: nad annavad endale aru, et suitsetamisele kulub palju raha, riided haisevad, peres ja töökohal – tihti on tegemist juhtivtöötajatega – antakse halba eeskujuga. Kõik see motiveerib maha jätma,“ kirjeldas doktor Härm, lisades, et loobuda pole kunagi hilja, ka siis mitte, kui suitsetamise staaž on aastakümnete pikkune.

Tubakavabadus avab elus hoopis uusi tahke. „Kui võtan pärast 12 kuu möödumist oma nõustatavatega ühendust, ütleb nii mõnigi, et on avastanud uusi emotsioone, lõhnu, maitseid. Tervis on parem, energiat rohkem – inimene elab hoopis teist elu!“

HELI LEHTSAAR-KARMA
Tervisekassa kaasautor

Doktor Tiiu Härm sõnab, et e-sigaretide ohutus pole tõestatud.
FOTO SCANPIX/KARIN KALJULÄTE

Pereõde Piret Haljend tõdeb, et e-sigaretid on noorte seas tõusuteel.
FOTO SCANPIX/ARVO MEEKS

Hea teada!

Nikotiinist loobumisel on kõige raskemad esimesed kolm-neli päeva. Oluline on endale kindlaks jääda esimese kuu jooksul, sellest hiljem hakatakse harvem taas tarvitama. Kui inimene ei ole tubaka- ja nikotiiniproduktide tarvitanud 12 kuud järjest, siis on tema loobumisteekond lõpule jõudnud. Aga tasub meeles pidada, et ka üksik juhuslik suitsuinhald või nikotiininaats vallandab sõltuvusprotsessi uuesti. Seega tuleb pärast loobumist õppida nikotiinivabalt elama. Nautigem seda!
Allikas: tubakainfo.ee

Kust saab abi?

- www.tubakainfo.ee.
 - www.facebook.com/Nikotiinivaba.
 - Apteegist, perearstilt ja -õelt (vt, kas sinu perearst või pereõde juba nõustavad)
 - Tubakast loobumise nõustamiskabinettid 12 linnas ja Meegomäe külas.
- Asukohad: www.tubakainfo.ee/kontakt.
Tubakast loobumise nõustamine on inimesele tasuta, sealhulgas ka ravikindlustuseta inimesele.

Sõltuvusnõustamist ja -ravi rahastab Tervisekassa

Tubakast loobumise nõustamist nii esmatasandil, koolitervishoiu kui ka nõustamiskabinettides rahastab Tervisekassa alates 1. juulist 2022.

Aastane eelarve on 20 000 eurot, kuid kui vajadus teenuse järel on suurem, tasutakse ka planeeritud eelarvet ületav kulu.

Maikuus algavasse uuringusse oodatakse huvilisi

Kolmes Eesti maakonnas algab kahe aasta pikkune esmatasandi, sotsiaalsüsteemi ja eriarstiabi efektiivse koostöö ja ravijuhtimise mõju testiv kliiniline uuring.

Viljandi haigla on arendanud inimese tervise ja headolu jaoks esmatähtsate sektorite (pererasti, eriarstiabi ja sotsiaalteenuste) vahelist koostööd juba 2018. aastast.

PAIK nime kandev teenus ühendabki kõrge tervishoiu- ja sotsiaalvajadusega patsiendi jaoks nii tervishoiu- kui sot-

siaalvaldkonna teenused. Maikuus käivituv mõju-uuring on Tervisekassa, Viljandi, Saare ja Valga maakondade ühisprojekt, mille eesmärk on selgitada sarnaste teenuste mõju mitme üheaegse kroonilise haigusega patsiendi tervisele, elukvaliteedile ja teenustega rahulolule. Selleks kutsume järgneva

aasta jooksul personaalse kutse abil uuringusse osalema sihtrühma kuuluvaid inimesi.

Nimetatud maakondades tehtava uuringu sihtrühmaks on krooniliste haigustega ja sotsiaalsete terviseteguritega inimesed, kelle tervise halvenemise risk on keskmisest kõrgem. PAIK-teenusel oleva patsiendiga tegeleb tema ümber koonduv tugivõrgustik, kuhu kuuluvad patsiendile ja tema lähedastele lisaks

vajalikud tervishoiu- ja sotsiaaltöö spetsialistid.

Teenuse osutamise põhiroll on õe või sotsiaaltöötaja haridusega tervisejuhil, kes aitab teenuseid koordineerida ja jälgib tervise halvenemist. Tervisejuhi, perearsti ja teiste spetsialistide koostöö tulemusel personaalne terviseplaan ning kaardistatakse tema tervise- ja sotsiaalse toe vajadused.

Uuringusse kutsume inimesi, kes on vähemalt 45-aastased ja kellel esinevad teatud tüüpi kroonilised haigused ning lisaks on mõni sotsiaalne tervisetegur, nagu näiteks toetava tugivõrgustiku puudumine või sagedased haiglasse sattumised oma terviseseisundi ägenemise tõttu. Tegureid, mida arvesse võetakse, on mitmeid.

Käesolev maakondlik informeerimine ei ole üleskutse uuringusse

tulemiseks! Uuringusse sobivatele inimestele saadetakse personaalsed kutsed. Uuring on vabatahtlik ja uuringuga seoses uuritavatele rahalisi kulusid ei teki. Käesoleva informeerimise eesmärk on pakkuda eelinfot, kui Teile või Teie lähedasele peaks saabuma individuaalne kutse uuringumeeskonnalt.

LIIS PUIS,
PAIK teenuse arst

MART KULL,
Viljandi haigla ravijuht

HALLISTE RAHVAMAJAS
26.MAI
KELL 19.00

Udo Bänd
Kevadpidu

Halliste rahvamaja
 "Aerodünaamilised"

Halliste rahvamaja
 "Hürrem"

Pilet 10€
 Eelregistreerimine 58861997

APTEEKER MELCHIORI TRILOOGIA LÕPPVAATUS

MARTEN METSAVÄHER MALLA JOHANNA MÄGI ALO KÕRVE JAN TÕNSPÖLD HELI KÕRVE KARI ROHUV

Kolmapäeval
 17. mail kell 18.00
 Mõisaküla kultuurimajas

APTEEKER
Melchior
 TIMUKA TÜTAR

REŽISSÖR KLMO NUGANEN pääse: 5/ 4.-

KINODES 14. APRILLIST

1. JUUNI 2023 KELL 11.00

LASTEKAITSEPÄEV
 KARKSI-NUIAS
 NOORTEKESKUSE JA LASTEAIA HOOVIS

NOORTE LASTELAAT
 TÄHTEDE LAVA
 VAHUMÖLL
GATO MÄNGUD
 KARKSI-NUIA
 VABATAHTLIKUD PÄÄSTJAD

MULGI VALLA VESTLUSRINGID

Kõik on oodatud osavõtjaks!

KUIDAS TUNDA ÄRA ERINEVAID NARKOIAINEID JA KUIDAS KÄITUDA KUI LEIAD?
 ILLEGAALSSED UIMASTID – KAS MÖNU VÕI VALU?

- 2. mai Karksi-Nuia noortekeskuses
- 4. mai Abja-Paluoja Noortekeskuses
- 9. mai Halliste Rahvamajas
- 11. mai Mõisaküla Noortekeskuses
- Algus kell 18.00, lõpp orienteeruvalt kell 20.00

Vestlust viivad läbi Viljandi politseijaoskonna juht Margus Sass ning Viljandi Haigla sõltuvushaigete ravi ja rehabilitatsioonikeskuse juht Rita Kerdmann.

6. mail 2023
 21.00 – 02.00
 Abja Kultuurimajas

KEVADPIDU

Afterparty
 Pizzatoas

RETRO kiirabi
 HELLED VELLERD

Kokteile valab Pizzatuba
 eelmüük Abja Kultuurimajas ja Abja Pizzatoas aprillikuu jooksul

Eelmüügist 15€ kohapeal 20€

1. juunil 2023

LASTEKAITSEPÄEV
 Abja gümnaasiumi staadionil

PIPI PIKKSUKK
 ESINEJAD JÄÄTIS RONGKÄIK
 BATUUDID MEISTERDAMINE
 MÄNGUD PANNKOOGID
 NAOMAALINGUD JA PALJU MUUD PÕNEVAT...

TULE KOGU PEREGA!
 KAVAS
 kell 8.45 kogunemine Abja kultuurimaja ees
 kell 9:15 rongkäik
 kell 9:30 tegevused Abja gümnaasiumi staadionil

MIKS ON MARUTAUD OHTLIK?
 Marutaud on loomade ja inimeste ühine närvisüsteemi kahjustav nakkushaigus, mis lõpeb haigustunnuste väljakujunemise korral surmaga. Marutaud on surmavam nakkushaigus maailmas, mille tõttu sureb igal aastal vähemalt 70 000 inimest ning lugematul arvul kodu- ja metsloomi.

MILLISED KODULOOMAD LEVITAVAD MARUTAUDI?
 Koerad ja kassid on peamised koduloomad, kes marutaudi võivad levitada. Enam kui 95% inimese haigestumisest saab alguse kokkupuutest marutaudihaige lemmikloomaga ja taudist on enim ohustatud lapsed. Kui marutaudihaige loomaga kokkupuutele ei järgne kiiret vaktsineerimist, kujunevad nakatunud inimesel väike närvisüsteemi häired, nagu ebaloosulik käitumine, hallutsinatsioonid, veekartus ning neelulihaste halvatus koos suurenenud süljevooluga.

KUIDAS MARUTAUD LEVIB?
 Marutaudi viirus levib sõllega ning tavaliselt nakatatakse haigestunud looma hammustuse tagajärjel. Haigus võib levida ka looma sõlge sattumisel silma, nina, suhu või väikestele haavale. Marutaudi ei ole võimalik ravida – haigussümptomite avaldumisel on surm vältimatu.

MIKS ON EESTI MARUTAUDIST OHUSTATUD RIIK?
 Eesti kuulub marutaudist ohustatud riikide hulka ning aastaid tagasi oli marutaud Eestis laialt levinud. Haigus saadi kontrolli alla rebastele ja kährikutele lennukit vaktsineerimise kaudu. Siiski on marutaudi Eestisse taaslevimise oht endiselt olemas.

KUIDAS VÕIB MARUTAUD TAAS LEVIMA HAKATA?
 Venemaal on marutaud väga levinud ning haiguse leviala ja juhtumite arv kasvab. Samuti esineb marutaudi peajärgelised, lühivõi küllaltki pikemaajalised haigused, mis võivad levitada marutaudi, näiteks Ukraina, Valgevenes, Poolas, Rumeenias. Piisab, kui üle piiri tuleb üks nakatunud metsloom või tuuakse haigus sisse vaktsineerimata ja nakatunud lemmikloomaga, ning taud võib taas puhkeda.

KUIDAS SAAN MARUTAUDI NAKATUMIST VÄLTIDA?
 Marutaud on haigustunnuste väljakujunemisel surmaga lõppev haigus, kuid 100% ennetatav.
 • Vaktsineerimine on ainus kiire marutaudi vastu.
 • Vaktsineeri oma koer ja kass regulaarselt marutaudi vastu. Tee seda vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.
 • Ära lase oma loomi hulkuma.
 • Välti kokkupuuteid võõraste kodu- ja metsloomadega.
 • Ära too metsloomi koju.
 • Õpeta lastele, et võõraid kodu- ja metsloomi ei tohi puudata, isegi kui nad näivad sõbralikud.
 • Kui sinu lemmikloom saab pureda, siis teavita sellest loomaarsti.
 • Kui saad hammustada, pöördu kiiresti erakorralise meditsiini osakonda.
 • Lemmikloomaga reisimisel järgi loomadega reisimise reegleid. Enne reisi tutvu nõuetega Põllumajandus- ja Toiduametilt kodulihel pta.agri.ee.

MIDA TEHA, KUI KAHTLUSTAN OMA LEMMIKUL MARUTAUDI?
 Marutaudi kahtluse puhul teavita sellest viivitamata veterinaararsti või Põllumajandus- ja Toiduameti. Kontaktid leiad pta.agri.ee.

KUS SAAN LASTA OMA LEMMIKUT VAKTSINEERIDA?
 Vaktsineerimiseks pöördu loomaarsti poole. Riik toetab marutaudivastast vaktsineerimist ning maksab võltatud loomaarstidele vaktsiini ja süsti tegemise eest. Kui sul on küsimusi marutaudi kohta, vaata www.marutaud.ee või konsulteer loomaarstiga.

MARUTAUDI LEVİKUTEED JA TÕRJUMISE VIISID
 Marutaudi ahetat saab katkestada vaktsineerimisega.
 • metsloomade suukaudne vaktsineerimine
 • koduloomade vaktsineerimine
 • inimese vaktsineerimine

Enamjaolt on inimese nakatumise põhjuseks koduloomad.

Marutaud on loomade ja inimeste ühine nakkushaigus, mida pole võimalik ravida. Haigus lõppeb haigustunnuste väljakujunemisel surmaga. Õnneks on marutaudi vastu olemas vaktsiin, mille abil saab haigust ennetada.

Selleks, et vältida nii enda kui oma lemmiku nakatumist, on oluline roll ja vastutus loomaomanikul. Tuleb hoolitseda, et loom saaks õigeaegselt marutaudi vastu vaktsineeritud. Lemmiklooma vaktsineerimiseks pöördu loomakliinikusse või võta ühendust loomaarstiga. Vaktsineerimise info kantakse looma passi, kuhu kirjutatakse ka järgmise vaktsineerimise aeg. Esmane lemmiklooma vaktsineerimine tuleb teha hiljemalt looma 21. elunädalaks. Uuesti tuleb loom vaktsineerida aasta pärast ja edasi juba kahe aastase intervalliga.

Riik tasub marutaudivastase vaktsiini eest, loomaarsti visiidi eest tasub loomaomanik. Muude enamlevinud nakkushaiguste vastu on võimalik lemmikuid vaktsineerida kompleksvaktsiiniga. Sellisel puhul tuleb vaktsiini ja ka visiidi eest tasuda loomaomanikul.

Enne vaktsineerimist tuleks koerale või kassile teha ussikuur. Selleks saab vajaliku tableti osta lähimast apteegist, teada tuleb vaid looma kaalu. Vaktsineerimise minnes võta kaasa lemmiklooma pass. Passi kantakse vaktsineerimise andmed ja järgmise vaktsineerimise aeg.

Aitäh, et hoolid!
 Rohkem infot marutaudi kohta leiad: marutaud.ee.

KUHU MINNA

ABJA KULTUURIMAJA

Pärnu mnt 28, Abja-Paluoja

I korruse fuajees ja raamatukogus Abja noortekeskuse kunstiringi näitus.

04.05 kell 17.30 Mulgi pereõhta. Ütenkuun aame juttu, nuputeme, mängime, tansime ja laulame. Mulgimaa muusikute pillilugude perä saame ka jalga keerute! Kikke sedä iki mulgi keelen ja meelen! Janu ja nällä võtab ärä Mulgimaalt korjat tii ja söögipala. Kik pere ütten lasteste om oodet.

06.05 kell 21 Kevadpidu. Rahvast tantsitab ansambel Hellad Velled ja RetroKiirabi. Kokteile segab Abja Pizzatuba! Piletite eelmüük Abja kultuurimaja kantseleist ja Abja Pizzatoast aprillis 15.-, kohapeal 20.-.

13.05 kell 16 Liikumisaastal sportlikult emadepäeva eel! Tervislik võimlemine kogu perele! Trenni viib läbi fitness-treener Margit Oksa!

25.05 kell 17 Meelespea klubiõhtu. Muusikaline tervitus Karksi-Nuia muusikakooli viiuliansambliit. Tantsuks mängib De La Rosa.

26.05 kell 18 Abja Muusikakooli IV ja VII klassi lõpuaktus

29.05 kell 18 Abja Muusikakooli kevadkontsert

1.06 lastekaitsepäev Abja gümnaasiumi staadionil. Kell 9.30 rongkäik Abja kultuurimaja eest, kell 10 lastepäev staadionil.

3.06 lastelaat Abja gümnaasiumi hoovis

3.06 kell 13 perepäev Abja endise vaksali juures "50 aastat viimast rongist." Kontsert, lasteala, paaris kümnevõistlus.

ABJA PÄEVAKESKUS

Pärnu mnt 10, Abja-Paluoja

Iga kuu teisel teisipäeval kell 12 toimub päevakeskuses Lõuna-Mulgimaa Puuetega Inimeste Ühingu kokkusaamine. Selle hooaja viimane ühingu kokkusaamine toimub **9. mail kell 12**. Uut hooaega alustame 12. septembril kell 12. Ootame ka uusi liikmeid.

Esmaspäeviti kell 13 jututuba, kus kohtume huvitavate külalistega. **Teisipäeviti kell 12** on saviring, meid juhendab Lea, saviringi osamaks on 5 eurot.

Kolmapäeviti kell 15.30 käsitööring, juhendab Veronica. Hetkel õmbleme Halliste naise pikk-kuube ja kangastelgedel koome Halliste naise sõba. Tegevus toimub projektiraames Mulgimaa pärimuskultuuri toetamine 2023. Lõuna-Mulgimaa Puuetega Inimeste Ühingu sai projektiga „Rahvarõivad – mulgi uhkus“ toetust nii sõbade kudumiseks kui ka pikk-kuue õmblemiseks.

Neljapäev on päevakeskuses erihoolekande päralt (igapäevaelu toetamise teenus).

Reedeti kokandusring, osamaks 2 eurot.

Ootame osalejaid. Rohkem infot päevakeskusest või tel 5210315.

ABJA RAAMATUKOGU

Pärnu mnt 28, Abja-Paluoja

01.05–31.05 Nõialugude näitus „Kunksmoorist Väikse nõiani“
01.05–31.05 Väljapanek „Luulet emadepäevaks“
01.05–31.05 Ingel Vossmann – Treialii fotonäitus „Lille filosoofia“

HALLISTE RAAMATUKOGU

Kulla Leerimaja

02.–30.05 „Liikumine – see on tervis“.
02.05–22.06 „Suvi raamatuga“ Halliste põhikoolis.
01.06–31.07 „Rõõm tantsust“.

25. mail kell 16 Kirjandusklubi. Hea raamatusõber, oled oodatud kuulama, arutama ja kaasa mõtlema. Jagame lugemiselamusi ja raamatusoovitusi.

Iga kuu 2. teisipäev kell 14–15 laenutab Halliste raamatukogu raamatuid Uue-Kariste rahvamajas.

HALLISTE RAHVAMAJA

Halliste

09.05 kell 17 Õisu külatoas. Merru tegevustuba.

Tähistame emadepäeva.

26.05 kell 19 Kevadpidu. Esinevad Halliste rahvamaja rühmad Aerodünaamilised ja Hürrem. Tantsutab Udo Bänd. Pilet 10 €. Laudade broneerimine 5886 1997.

01.06 kell 11 lastekaitsepäev

KARKSI KÜLAMAJA

Karksi, Mulgi vald

6.05 kell 10–14 Teeme ära talgupäev "Karksi korda". Pärast tööd istume ühises vestlusringis ja sööme talgusuppi.

17.05 kell 11 eakate ennelõuna.

KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUS

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

02.05–31.05 Anna Kõutsi maalinäitus sinises saalis. E–N 9–17, R 9–15.

02.05–02.06 Karksi-Nuia lasteaiä näitus I korruse fuajees.

E–N 9–17, R 9–15.

02.05–31.05 Karksi-Nuia kultuurikeskuse käsitööringi näitus II korruse fuajees ja kohvikuruumides. E–N 9–17, R 9–15.

03.05 kell 19 Kuresaare teatri etendus "TÖLL". Täispilet 15 €, õpilane/pensionär 12 €. Piletid müügil Ticketeris ja Karksi-Nuia kultuurikeskuses.

06.05 kell 9–15 Maikuu laat. Lisainfo ja laadakohta registreerimine tel 5837 6587.

07.05 kell 15 Keskkonnasõbraliku toiduvaliku töötuba. Juttu tuleb seostest keskkonna ja toitumise vahel, arvutame oma toidu keskkonnajalajälje ning koostame omale taimse toidu näidismenüü üheks nädalaks. Osalege kogu perega!

12.05 kell 19 TÜ Viljandi kultuuriakadeemia segakoori emadepäeva kontsert TASUTA.

19.05 kell 13 Mesilaste päeva luulevõistluse tunnustussündmus.

01.06 kell 11 Lastekaitsepäeva tähistamine noortekeskuse ja lasteaiä hoovis.

05.06 Karksi-Nuia muusikakooli kevadkontsert.

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

Raamatunäitused:

02.–31.05 Igaühel on ema

02.–31.05 Kuidas saada miljonäriks?

02.–31.05 Ühe puu erinevad juured. Mai on mitmekesisuse kuu.

01.–30.06 Jaanikuu Jaanidega

01.–30.06 Päike on täht

01.06–31.08 Hea tuju raamatud

LILLI KÜLAMAJA

Lilli

06.05 kell 10 1. äriplaani koostamise seminar, Lilli külaseltsi aastaringsete teenuste väljatöötamiseks. Lilli ja Äriküla piirkonna arengust huvitatud inimestele.

Osalejate arv on piiratud ja vajalik eelregistreerimine: lillikula-selts@gmail.com

09.05 kell 12 Lilli küla III. ajalootund.

20.05 kell 12 matkasarja „Lilli lilleke“ Lilli nimepäeva matk.

Matkajuht Ly Laanemets, osalemistasu 5 €, külaseltsi liikmetele vabatahtlik annetus. Soovijatel võimalus tellida kohapeal soe kõhutäis 5 €. Vajalik eelregistreerimine: laanemets.ly@gmail.com.

Iga teisipäev kell 11 käsitööring.

MÕISAKÜLA KULTUURIMAJA

Kiikre 13, Mõisaküla

03.05 kell 18.30 Helirännak kristall-helikausside saatel. Osamaks 15.-.

06.05 kell 19 Komöödiateatri etendus "Anne Paluver – ikka veel 27" avatud kohvik. Pääse 20.-, pensionär ja õpilane 18.-.

12.05 kell 18 emadepäeva kohvik. Esinevad Mõisaküla lasteaiä- ja koolilapsed, külla tulevad Kati ja Juhan Koppel. Kõlavad Karmoškad on pereansambel, kus mängitakse lõõtsaga pille ja jutustatakse lugusid.

17.05 kell 18 Eesti film Apteeker Melchior. Timuka tütar. Pääse 5/4.-.

21.05 kell 9–15 suve laat Mõisaküla suveaias.

21.05 kell 15 Mõisaküla suveaias Viljandi maakonna Memme-Taadi pidu. "Olgu metsa taga meri ja sauna taga tiik" Peol osalevad tantsijad, lauljad ja pillimehed üle Viljandimaa.

04.06 kell 9–16 Eesti-Läti piirilinnat.

23.06 kell 20 jaanituli Mõisaküla suveaias. Õhtut juhivad Romet Koser, tantsuks C-DUUR.

TUHALAANE KÜLAMAJA

Tuhalaane

06.05 kell 10 Teeme Ära talgupäev rahvamaja ja külamaja ümbruses. Pärast pakutakse talgusuppi.

13.05 kell 12 emadepäev külamajas

UUE-KARISTE RAHVAMAJA

Uue-Kariste küla, Mulgi vald

16.05 kell 13 Klubi 60+ koosviibimine.

Teema „Jalaravi ja hooldus“.

10.06 kell 19 Uue-Kariste rahvamaja 85. aasta juubelile pühendatud rahvapidu.

Kell 18 raamatu „Uue-Kariste rahvamaja ja külakultuur“ esitlus.

Avatud Ado Tuuga koostatud püsinäitus „Kui mõisas käidi“.

Näitus avatud rahvamaja lahtiolekuaegadel või kokkuleppel.

Iga kuu 2. teisipäeval kell 14–15 Halliste raamatukogu laenutab raamatuid ja kohal on piirkonna sots spetsialist Monika Erreline. Info 5348 2842.

KOGUDUSTE TEATED

EELK MÕISAKÜLA KIRIKUS

28. mail kell 14 nelipüha jumalateenistus Mõisaküla kirikus.

11. juunil kell 14 jumalateenistus Mõisaküla kirikus.

Mõisaküla koguduse hooldajaõpetaja Arvo Lasting.
Tel 524 9654, e-post: arvo.lasting@eelk.ee

Võimalik toetada EELK Mõisaküla kogudust annetuste ja liikmemaksudega panga ülekande teel.
A/a Swedbank: EE83220001120204044.

EELK KARKSI PEETRI KIRIKUS

07.05 kell 14 jumalateenistus armulauaga.

20.05 Ennelõunal kohtume Sysmä koguduse ekskursiooniga Karksis ja Hallistes.

21.05 kell 11 jumalateenistus armulauaga toimub Viljandi Pauluse kirikus. Külas on Sysmä koguduse sõbrad. Tavapärasel jumalateenistust Karksis ei toimu.

28.05 kell 14 Nelipüha jumalateenistus armulauaga.

04.06. kell 14 jumalateenistus armulauaga.

Koguduse koduleht karksi.eelk.ee
Palume võtta ühendust õpetajaga (ristimine, leer, laulatus, matus, piht) tel 521 2518 või e-posti teel allan.praats@eelk.ee.
Koguduse a/a nr. EE401010302010444001

EAÕK KARKSI-NUIA PÜHA ALEKSEI KOGUDUS

7.05 kell 11 jumalik liturgia.

4.06 kell 11 Nelipühi, kolmainupüha.

30.07 kell 9.30 jumalik liturgia.

Kell 11 mälesteenistus Arumäe kalmistul.

EAÕK TUHALAANE JUMALAEMA UINUMISE KOGUDUS

06.05 kell 10 koristustalgud Tuhalaane kirikumäel. Talgulistele pärast tööd ühine supisöömine ja vestlusring.

14.05 kell 11 jumalik liturgia (hea ilma korral)

Tuhalaane kirikumäel või (halva ilma korral)

Tuhalaane külamajas.

Koguduse preester: isa Kristjan (Otsmann),
tel 502 9037, e-post kristjan@eoc.ee

EKNK ABJA-PALUOJA KOGUDUS

Igal laupäeval kell 12 Jumalateenistus Jaama 15, Abja-Paluoja.

Iga neljapäev Meestekas kell 18 Jaama 15, Abja-Paluoja.

Iga neljapäev Naistekas kell 18 Pärnu mnt 32, II korrus.

EKNK Abja-Paluoja Kogudus 5668 6312,
guldar.jarve@gmail.com

VESTLUSRING

VANEMLUSKOGEMUSEST

8. MAIL 2023 ABJA-PALUOJA
KELL 17.00–19.00 NOORTEKESKUSES

Vanemluskogemus toob esile tundeid, millest esialgu ei ole aimugi. Tunded võivad olla rõõmsad, kurvad või ka ärevust tekitavad. Sellel kohtumisel räägime tunnetest, mis on tekkinud saades lapsevanemaks, olles lapsevanem, ning tehes erinevaid valikuid lapsevanemana rollis. Mõtleme ja arutleme, kuidas nendega toime tulla nii, et need ei mõjutaks kasvatuskogemust edaspidiselt.

Vestluskohtumist viib läbi

Kerli Kivisild

LAPSEVANEM KASVATUSTEADUSTE
MAGISTRANT NING TULIHENGELINE RAHUMEELISE
VANEMLUSE AUSTAJA.

Õnnitleme uusi vallakodanikke ja nende vanemaid

5. märtsil sündis Reelika Luhaäär ja Peedu Pajunurme perre poeg GERON

Katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja viimistlustööd.
Kortermajade renoveerimistööd.
Pakume erinevaid lahendusi hoonete ja majade ehitusel.

MILTON GRUPP

☎ 5352 9476
✉ mehitus@gmail.com

Eveli ilusalongi teenused:

*Juuksur
Lash Lift
Klassikaline massaaž
Kupumassaaž
Lastemassaaž
Aroomi puudutuse teraapia
Pediküür
Solaarium - päevitus kollageeniga*

Broneeri aeg tel: 4344005, 51995094
või kirjuta Facebook „Eveli ilusalong“ postkasti

Pärnu tn. 30-2
Mõisaküla

TERESA
ABIVAHENDIKESKUS

- Uriinipidamatuse toodete müük
- Abivahendite müük
- Invatõstukid ja kaldteed
- Võimalik riiklik soodustus!

Viljandi Teresa Tel: 433 3190
Tallinna 11 E-pood: www.teresa.ee

ÕHKSOOJUSPUMPADE MÜÜK PAIGALDUS HOOLDUS

KLIIMAPARTNER.EE ☎ 5184429

Aeg möödub ja riival nii mõnda, elu viib paljugi käest. Aja õigus on võtta ja anda, kuid mälestus on jääv...

MÄLESTAME

HILDA KALDOJA
13.06.1927–30.03.2023

HELGA NEERING
23.01.1943–31.03.2023

LEHO AAS
30.05.1948–31.03.2023

LINDA-EUFRASINE LESK
10.01.1923–03.04.2023

4. juunil Mõisaküla piirilinnas

EESTI-LÄTI KEVADINE PIIRILINNALAAT

MÜÜJAD ÜLE EESTI- JA LÄTIMAA
Suur valik taimi, käsitööd ja muud põnevad laadakaupa

9.00 Laad kuulutatakse sireenide saatel avatuks
12.00 Eesti-Läti isetegevuslaste kontsert
16.00 Laada lõpetamine

Laadale saab sõita rongiga!

Laadale registreerimine ja info: 5256049 Laine kultuurimaja@moisakyla.ee

Abja kooli kokkutulek
19. august 2023.

12.00-15.00 spordivõistlused huvilistele
16.00-17.00 Vilistlased Lauri Mäiksoo ja Uno Lõhmus tutvustavad riigilõiguse aastaraamatut
16.00-18.00 koolimaja avatud
18.00 kontsert-etendus kooli aulas
19.00 - 02.00 pidu kooli aulas, tantsuks mängib ansambel Fantaasia ning diskot teeb dj Mart Saar

Osalustasu:
kuni 5. augustini 25,-
pärast 5. augustit ja kohapeal 35,-
Soovi korral võimalik soetada toetajapilet 75,-, mille tulu läheb vababuhklassi ehitamise fondi.

Osalustasu maksta Mulgi Vallavalitsuse arveldusarvele: EE44220000120179002
Selgituseks: koolikokkutulek

Võimalik osta kooli meenid, arvatame sularahas.

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

1. mai	VALENTINA KURVITS 87	PEETER TALU 85	VAINO KAUNISSAAR 82	PEETER VARIK 75	MAIMU LAAS 83	MAIMU OISMETS 81	ALAR RENTER 75																																																																															
2. mai	MAIMU ADAMS 80	3. mai	ANNI PILK 95	LEILI-LINDA KUUT 91	5. mai	AHTO RIST 88	HELDI-MELAIN KOPPEL 88	MAIMU KIRSIPUU 82	AZAT IDRISOV 81	6. mai	MAIE LEIMANN 84	7. mai	ARNOLD URB 87	8. mai	LEINI RIIS 83	9. mai	ELLI ERG 84	10. mai	META HAAMER 93	SILVI SAAR 91	ENNO KUKK 80	AIME TAMMARU 80	11. mai	HELGI-LUULE TALV	12. mai	ANNA KANTER 98	SALME RUMMI 87	VELLO ZARINA 80	13. mai	HELLE-MAI OJASTE 81	REIN ANNUS 80	LEA MÖLDRE 80	14. mai	MALL SIKK 85	15. mai	ENNO RÜÜSAK 81	LIIDI MOOSES 81	16. mai	ENDEL LUTS 86	MAIDO LEPIK 86	OLGA KÖOLEHT 86	17. mai	MATI SAKS 75	MAIE LAUGUS 75	18. mai	ALEKSANDER PIHLAPUU 88	VELLO STAALFELDT 85	IVI-HELJO HARJU 84	MAIA SAIDLA 82	19. mai	PEEP KOTKAS 70	20. mai	LEILI KOIT 88	21. mai	MAGDA KASK 91	ERICH POST 90	MAIJA NELLIS 83	22. mai	LEONTINA VAHER 85	23. mai	ELMAR OKAS 83	REET KULL 80	GALINA JOON 70	24. mai	HELJU AIDLA 91	VILMA RUUBEL 91	VALVE KÄÄRA 89	MILVI BACHMANN 87	MARE HALLISTE 82	25. mai	JOHAN TÖHK 80	26. mai	LAIN SARV 87	HILDA MAISTE 80	29. mai	HILJA HEINSALU 88	MAI PEHME 87	REIN SEEGEL 80	HELGUR REEDER 75	VALDEK TRIKSBERG 70	30. mai	AAVO KIKAS 88	31. mai	MATI OTT 81	HILDA PERLE 80	OLAVI DANILOV 70

Kui te ei soovi ajalehes oma sünnipäeva avaldamist, siis palun andke sellest aegsasti lehe toimetusele teada.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid. Kinnistud võivad olla tehtud raieaegse või asetseda piiranguvõõndis. info@metsakeskus.ee Tel: 56 111 900

Fekaalivedu, survepesu, ummistuste likvideerimine. Tel 558 8811, www.fekto.ee

Ostan nõukogude-aegsete sõiduautode varuosi. Tel 5565 1952

MULGI VALLA LEHT

MULGI SÕNA

Soovid jagada infot oma ettevõtte kohta, ostad või müüd midagi, pakud teenust või soovid jagada teateid.

TELLI REKLAAM MULGI SÕNAS

Täpsema info hinnakirja ja mõtude kohta leiad Mulgi valla kodulehelt www.mulgivald.ee/ajaleht või küsi lisa infot lehe toimetusest mae@mulgivald.ee, telefon 5218736